

MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN
ENSTRÜMANLARINDA PERFORMANS ETTİKLERİ MÜZİĞİ DİNLEME
BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BAHAR ÖNGANER LALE

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi
Bilim Dalı İçin Öngördüğü Yüksek Lisans Tezi

NİĞDE
Mayıs, 2024

MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN
ENSTRÜMANLARINDA PERFORMANS ETTİKLERİ MÜZİĞİ DİNLEME
BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HAZIRLAYAN
BAHAR ÖNGANER LALE

DANIŞMAN
PROF. DR. MEHTAP AYDINER UYGUN

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi
Bilim Dalı İçin Öngördüğü Yüksek Lisans Tezi

NİĞDE
Mayıs, 2024

TEZ ONAY SAYFASI

Bahar ÖNGANER LALE tarafından hazırlanan “Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı için öngörülen Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN (Danışman)
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Özlem KILINÇER (Üye)
Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah BAŞARAN TANRIÖVER (Üye)
Üniversitesi

Bu tez Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından / / tarihinde uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunca / / tarihi itibarıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mesut SAĞNAK
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYANI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında, tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi beyan ederim. Ayrıca, bu tez çalışmasında başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi beyan ederim.

İmza :

Ad, Soyad: Bahar ÖNGANER LALE

ÖZET

MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN ENSTRÜMANLARINDA PERFORMANS ETTİKLERİ MÜZİĞİ DİNLEME BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

ÖNGANER LALE, Bahar

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN

Mayıs 2024, (xi + 92)

Bu çalışmanın amacı; 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Bilimleri Enstitülerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dallarında lisansüstü öğrenim görmekte olan öğrencilerin enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri çalışma süreçlerindeki dinleme becerilerinin incelenmesidir. Çalışmada öğrencilerin performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerindeki sürece bağlı farklılıklar ile öğrencilerin dinleme becerilerinin belirli değişkenler açısından ne şekilde farklılaştığı incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Bolu Abant İzzet Baysal, Bursa Uludağ, Dokuz Eylül, Gazi, İnönü, Muğla Sıtkı Koçman, Nevşehir Hacı Bektaş Veli ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitelerinin Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dallarına bağlı Müzik Eğitimi Bilim Dallarında yüksek lisans ve doktora öğrenimi gören ve çalışmaya gönüllü katılım gösteren öğrenciler oluşturmuştur. Bu çalışma kapsamındaki veriler Aydın Uygun (2021) tarafından geliştirilen Görüşme Formu aracılığıyla toplanmıştır. Bu form üç bölümden oluşmaktadır: 1. Bölüm, katılımcıların bazı kişisel bilgileri ile müziksel yaşantı ve deneyimlerine ilişkin bilgilerini edinmek amacıyla hazırlanan 9 soruyu içermektedir. 2. Bölümde katılımcıların enstrümanlarındaki müziği çalışma planları hakkında bilgi edinmeyi amaçlayan 4 soru vardır. 3. Bölüm ise katılımcıların enstrümanlarındaki müziği performansları sırasındaki dinleme becerilerini ölçmeyi amaçlayan 45 örnek ifadeden oluşmuştur. Öğrencilerin enstrümanlarındaki müziği

performans ettikleri sırada söyledikleri ifadelerin enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri dinleme süreçlerindeki uygulamalarına dönük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Enstrümantal Müzik, Performans, Dinleme Becerisi.

ABSTRACT

INVESTIGATION OF MUSIC EDUCATION GRADUATE STUDENTS' LISTENING SKILLS TO MUSIC PERFORMED ON THEIR INSTRUMENTS

ÖNGANER LALE, Bahar

Department of Fine Arts Education

Supervisor: Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN

May 2024, (xi + 92)

The purpose of this study; It is an examination of the listening skills of students who are studying at the Department of Fine Arts Education, Department of Music Education, affiliated to the Institutes of Educational Sciences of the Universities in Turkey in the spring semester of the 2022-2023 academic year, during the process of studying the music they perform on their instruments. The study will also examine the process-related differences in students' listening skills to the music they perform and how students' listening skills differ in terms of certain variables. The study group of the research was formed in the spring semester of the 2022-2023 academic year at Bolu Abant İzzet Baysal, Bursa Uludağ, Dokuz Eylül, Gazi, İnönü, Muğla Sıtkı Koçman, Nevşehir Hacı Bektaş Veli and Niğde Ömer Halisdemir Universities, Institute of Educational Sciences, Department of Fine Arts Education. It consists of students who are studying for a master's degree and doctorate degree in Music Education Departments and who participated in the study voluntarily. The data within the scope of this study was collected through the Interview Form developed by Aydın Uygun (2021). This form consists of three parts. Part 1 includes 13 questions prepared to obtain some of the participants' personal information and information about their musical lives and experiences. Part 2 contains 4 questions aimed at obtaining information about the participants' plans to study the music on their instruments. The 3rd part consists of 45 sample expressions aimed at measuring the listening skills of the participants during their musical performances on their instruments. It was determined that the expressions that the students said while performing the music on their instruments were related to their practices in the process of listening to the music they performed on their instruments.

Keywords: Instrumental Music, Performance, Listening Skill.

ÖNSÖZ

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Müzisyenlerin performans esnasında dinleme becerilerini inceleyen kısıtlı sayıda çalışma mevcuttur. Bu bakımdan bu çalışmadan elde edilen sonuçlar, enstrümantal müziğin performansı esnasında gerçekleşen dinleme süreciyle ilgili daha fazla çalışma yapılması gerekliliğini ortaya koymuştur.

Bu araştırmaya katılıp, bu çalışmanın ortaya çıkmasında büyük emek ve zaman harcayan, bizimle müzik deneyimlerini paylaşan, 20 lisansüstü öğrencisine ve değerli öğretmenlerine teşekkürü bir borç bilirim.

Yüksek lisans ders dönemi süresince üzerimde emeği olan Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'ndeki kıymetli hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Akademik çalışmalarıyla, disiplinli ve pozitif yaklaşımıyla bu zorlu tez dönemimde benden desteğini, zamanını esirgemeyen, bu tezin ortaya çıkmasında bana rehberlik eden ve her zaman bana ilham veren danışman hocam, çok değerli Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN'a sonsuz teşekkür ederim.

Ve son olarak çocukluğumdan şimdiki anıma kadar; çalışkanlığını, azmini, disiplinini ve her türlü zorluğa rağmen yılmadan her daim işine mesleğine olan saygısı ve sevgisiyle bana rol model olan, bana göre dünyanın en iyi öğretmeni olan canım babam Kemal ÖNGANER'e, her türlü zorluğumu çekip eğitim konusunda her zaman başarılarımı destekleyen canım annem; Gönül ÖNGANER'e, müzik eğitimim boyunca bana her zaman destek olan, birlikte müzik yapmaktan keyif aldığım, sadece müzik konusunda sorunsuz anlaştığım canım abim Engin ÖNGANER'e ve 3 yıllık zorlu yüksek lisans sürecimde bana destek olan eşime sonsuz sevgi ve şükranlarımı sunarım.

Mayıs 2024

Bahar ÖNGANER LALE

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	i
ETİK BEYANI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ	x
GRAFİKLER LİSTESİ	xi

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi	5
1.1.2. Araştırmanın Alt Problemleri	5
1.2. Araştırmanın Amacı	6
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.5. Araştırmanın Sayıtları	7

II. BÖLÜM

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1. Dinleme Becerileri	8
2.1.1. Çağrışimsal – Duyuşsal Dinleme	9
2.1.2. Analitik Dinleme	10
2.1.3. İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	10
2.1.4. Estetik Dinleme	11

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM	13
3.1. Çalışmanın Deseni	13
3.2. Çalışma Grubu	13
3.3. Veri Toplama Araçları	16
3.4. İşlem.....	16
3.5. Verilerin Geçerlik-Güvenirliği ve Analiz Edilmesi.....	17

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR	19
-------------------	----

4.1. Haftalık Olarak Elde Edilen Verilerin Tanımlayıcı İstatistikleri.....	19
4.2. Cinsiyete Göre Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin İncelenmesi.....	31
4.3. Eğitim Düzeyine Göre Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin İncelenmesi..	36
4.4. Genel Dinleme Becerisi Düzeyindeki Değişimin İncelenmesi.....	42
4.5. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Sıklığına Göre İncelenmesi	43
4.6. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Saatine Göre İncelenmesi	44
4.7. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Mesleğe Göre İncelenmesi	45
4.8. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi.....	46
4.9. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi.....	47
4.10. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Enstrümandaki Deneyim Süresine Göre İncelenmesi	48

V. BÖLÜM

5. TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER.....	49
KAYNAKÇA.....	53
EKLER.....	57

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Çalışma Grubu Özellikleri	14
Tablo 2. Kategorik Değişkenlere Ait Dağılım.....	15
Tablo 3. Sürekli Değişkenlere Ait Dağılım	16
Tablo 4. Katılımcılardan Haftalık Olarak Elde Edilen Verilerin Tanımlayıcı İstatistikleri	19
Tablo 5. Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin Cinsiyete Göre İncelenmesi -(Mann-Whitney U Test)	31
Tablo 6. Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U Test)	37
Tablo 7. Genel Dinleme Becerisi Düzeyindeki Değişim (Wilcoxon Signed Rank Test)....	43
Tablo 8. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Sıklığına Göre İncelenmesi (Kruskal Wallis-H).....	44
Tablo 9. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Saatine Göre İncelenmesi (Kruskal Wallis-H).....	45
Tablo 10. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Mesleğe Göre İncelenmesi (Kruskal Wallis-H).....	46
Tablo 11. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U)	47
Tablo 12. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U)	47
Tablo 13. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Enstrümandaki Deneyim Süresine Göre İncelenmesi (Kruskal-Wallis H).....	48

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Dinleme Becerilerine Ait Puan Ortalamalarının Haftalık Değişimi (Çizgi Grafiği)	29
Grafik 2. Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi	33
Grafik 3. Analitik Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi	34
Grafik 4. İyileştirme Önerileri İçin Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi	35
Grafik 5. Estetik Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi	36
Grafik 6. Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi	39
Grafik 7. Analitik Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi	40
Grafik 8. İyileştirme Önerileri İçin Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi	41
Grafik 9. Estetik Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi	42

I. BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sınırlılık ve sayıltılarına yer verilmektedir.

1.1. Problem Durumu

Müzik dinlemek, en temel müzik becerisidir (Haack, 1992, s. 451). Bu beceri, bireyler için birincil öneme sahiptir. Dinleme, müzik deneyiminin merkezinde yer alır ve bir kültürün müzik geleneğinin korunmasını sağlar. Dinlemek, müziği duymaktan daha fazlasını gerektirir. Bu nedenle dinleyici, dinleme sürecine aktif olarak katılmalıdır. Nitekim iç işitme, fiziksel veya gerçek işitmeden farklıdır ve icracılar ve besteciler için esastır. Dinleme eğitim yoluyla geliştirilebilir. Müzik eğitiminde dinlemeye yüksek öncelik verilerek dinleyiciler için olanak alanlarının genişletilmesi, onların yeni müzik tarzlarına maruz bırakılması ve daha aktif, akıllı dinlemenin teşvik edilmesi gerekmektedir (Bundra, 1993, s. 22).

Müzik dinleme, bireylerin dinledikleri müziğe verdikleri tepkilere göre farklılıklar gösterebilmektedir. Örneğin araştırmacılar (Ballard, 1963 ve Vernon, 1934'ten Akt. Hedden, 1981) bir orkestra müziğini dinleyenlere yöneltilen sorulara verilen cevaplarda dinleyicilerin müziği içsel ve dışsal olmak üzere iki farklı şekilde dinlediklerini fark etmişlerdir. Müziği içsel olarak dinleyenler dikkatini ses ve tonlara verdiklerini ifade ederlerken; müziği dışsal olarak dinleyenlerin dinleme esnasında zihinlerinde bir hikâye ya da çeşitli görüntüler oluşturduklarını rapor etmişlerdir. Sonraki dönemlerde Miller (1968), müzik dinlemenin pasif, duygusal ve duyusal olmak üzere üç türü olduğunu öne sürmüş; Hedden (1973) çağrışımsal, bilişsel, fiziksel, katılımlı ve hazzsal olmak üzere beş tür olarak sınıflandırmıştır.

Cho, Baek ve Choe (2019) yukarıda kısaca bahsedilen çalışmalara dayalı olarak müzik dinlemenin üç belirgin yolu olduğu çıkarımında bulunmuştur. Bu yollardan ilki müziği, notasını almadan, temposu, ritmi, melodisi gibi özelliklerini analiz etmeden duyularımızla olduğu gibi değerlendirmektir. Dinleyiciler, dinlerken müziği kültürel veya tarihsel bağlamla ilişkilendirmezler. Buna duyusal dinleme denilebilir. Başka bir yol, müziği ifade edici özelliklerin analiziyle değerlendirmektir. Müziği takdir eden dinleyiciler, ritim, melodi, armoni, form, tempo, dinamik ve tını gibi çeşitli unsurları

dikkate alırlar. Bu analitik dinleme olarak adlandırılabilir. Son yol ise müziği unsurları ve yapısal özellikleri (Reimer, 2003'den Akt. Cho vd., 2019), tarihi olaylar, kültürel bağlam (Elliott, 1955'den Akt. Cho vd., 2019) ve diğer sanat türleri ile ilişkisi içinde değerlendirmektir. Bu müzik dinleme türü estetik dinlemedir (Langer, 1953'den Akt. Cho vd., 2019). Müziği meslek olarak seçen bireylerin bu üç başlık altında gruplandırılan müzik dinleme yollarının hemen hepsinde becerilerinin geliştirilmesi önemlidir. Müziği meslek olarak seçen bireylerin dinleme becerilerinin geliştirilmesinde onların kendi ürettikleri müziği dinleme becerilerinin geliştirilmesini hedeflemek, mesleki gelişimleri açısından öncelikli görünmektedir. Peki, müziği meslek olarak seçen bireylerin enstrümanlarındaki müziği performans ettikleri sırada ürettikleri müziği dinleme becerileri nasıldır ve sürece bağlı olarak nasıl gelişimler göstermektedir? Bu sorunun cevabına ilişkin merak bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Müzik eğitimi araştırmalarında dinleme becerilerinin değerlendirilmesi ile ilgili yapılan çalışmalar kısıtlı da olsa literatürde mevcuttur. İlgili literatürde araştırmacıların profesyonel müzik öğrenimi gören öğrencilerin dinleme becerilerini çeşitli değişkenlerle ilişkili olarak tespit etmeye yönelik çalışmalar gerçekleştirdikleri gözlenmektedir. Örneğin; Bundy (1987) öğrencilerin kendi canlı performanslarındaki hataları tespit etme yeteneklerini ölçmüştür. Davis (1981), öğrencilerin kendi performanslarını dinlemelerini ve analiz etmelerini sağlamanın etkililiğini araştırmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin kendi performanslarını dinleme ve analiz etme yeteneklerinin büyük ölçüde müziği performans etme düzeylerini etkilediği sonucuna varılmıştır. Bundra (1993), bireylerin müzik dinleme süreçlerini onların sözlü raporları aracılığıyla incelemiştir.

Yukarıda bahsedilen çalışmaların yanı sıra enstrümanlarındaki müziği performans eden müzisyenlerin performansın seçilmiş yönlerini nasıl algıladıklarını araştıran araştırmalar da vardır. Örneğin; Gabrielsson (1985), müzisyenlerin ritim ve zamanlama algılarına bakmıştır. Geringer ve Madsen (1984), müzisyenlerin frekans ve tempo ayrımlarını incelemiştir. Duke (1989), müzisyenlerin performans ettikleri müziklere ilişkin vuruş algılarını ölçmüş ve Fluke (1963), müzisyenlerin ritim, melodi ve armoni algılarını incelemiştir. Haack (1992, s. 461), bu alanda gerçekleştirilen çalışmalarda gözlemlediği eksiklikleri rapor etmiştir. Buna göre; çalışmalar performans edilen müziğin dinlenmesinde seslere ve melodik özelliklere odaklanma eğilimindedir ve diğer unsurlar ve unsurların etkileşimleri ile ilgilenen daha kapsamlı ve bağlamsal araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Müzik dinleme araştırmaları çoğunlukla tonal müziği benimsemiştir ve tonal olmayan

müzikleri dinlemek için farklı stratejilere ihtiyaç vardır. Müzik dinlemeyi öğretme ve öğrenmede sözel imgeleme ve sözel becerilerin değeri giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu tür araştırmalarda bir ölçüm aracı olarak teknoloji, daha da önemli hale gelmektedir.

Literatürde yer alan bir diğer çalışmada (Cho, Baek ve Choe, 2019), Haack'ın araştırmalarda eksikliğini vurguladığı alanların kısmen giderildiği fark edilmiştir. Cho, Baek ve Choe (2019) tarafından gerçekleştirilen söz konusu araştırmanın amacı, mobil uygulamalar aracılığıyla üç etkileşim stratejisinin öğrencilerin müzik dinleme becerilerindeki artışlarla ilişkilendirilip ilişkilendirilemeyeceğini araştırmaktır. 225 lise öğrencisinden veri toplanarak, müzik dinlemenin analitik, estetik ve duyuşsal olmak üzere üç şekilde analizi yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda uygulama ile etkileşimin, katılımcıların analitik dinlemesinde daha az etkili olduğu bulunurken; akranlarla etkileşimin, katılımcıların estetik dinlemesinde daha etkili olduğu bulunmuştur. Ayrıca uygulama ile etkileşimin, katılımcıların duyuşsal dinlemesinde etkili olduğu belirlenmiştir.

İlgili literatür kapsamında müzik dinleme ile ilgili yurt içinde yapılan çalışmalara baktığımızda ise:

Kalender'in (2001) "Müzik Dinlemenin Eğitsel Temelleri" konulu makalesinde, müzikte dinlemenin önemine vurgu yapılmıştır. Dinlenen müziğin anlaşılabilmesi, algılanması ve çözümlenebilmesi için genel anlamda müziğin elemanları, müziksel ortamlar, besteciler hakkında bilgilerin olması gerekliliğine değinilmiş, dinleyenin müziği anlayarak dinlemesi için müzik aletlerinin ses renkleri ve teknik özellikleri, stil bilgisi, estetik, müzik tarihi konularında bilgi edinilmesinin öneminden bahsedilmiştir. Kalender'e göre; bütün bunların eğitim süreci içine alınmasıyla, müzik dinleme, algılama ve çözümlenmeye dayalı, kalıcı izlenimler edinilen doyurucu estetik yaşantılar, entelektüel bir toplum oluşturmaya katkı sağlanacaktır.

Özkeleş ve Nayir (2018) tarafından yapılan "Müzik Biçimleri Dersi Kapsamında Dinlemeye Yönelik Bilgi ve Becerilerin Geliştirilmesinde İzlenecek Yöntemler" konulu çalışmada, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı'nda yer alan müzik biçimleri dersi kapsamında öğrencilerin dinlemeye yönelik bilgi ve becerilerinin geliştirilmesinde izlenecek yöntemlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda veriler görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Müzik Biçimleri dersini yürütmüş ve yürütmekte olan öğretim elemanları

oluşturmuştur. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin Müzik Biçimleri dersinde dinleme becerileri geliştirilirken aynı zamanda müziğin yapısal öğelerinin algılanarak kavrama becerilerinin de geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Özdemir (2019) tarafından yapılan “Analitik Müzik Dinleme Etkinliklerinin Müzikal Bilgi Algı ve Performans Başarısına Etkisi” konulu doktora tezinde öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan analitik müzik dinleme etkinliklerinin, öğrencilerin müzikal bilgi, algı ve performans başarısına etkisi olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, alan uzmanlarından alınan görüşlerle belirlenen dönem ve eserler kapsamında, öğrencilerin bilgi, müzikal algı ve performans başarı düzeylerini artırmaya yönelik “analitik müzik dinleme etkinlikleri” oluşturulmuştur. Araştırmanın uygulama süreci 10 hafta olarak belirlenmiştir. Araştırma, ön test –son test kontrol gruplu deneysel desen modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre: Analitik müzik dinleme etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin bilgi ve müzikal algılama düzeylerine olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Öğrenci görüşlerini almak üzere uygulanan anket sonuçlarına göre ise analitik müzik dinleme etkinliklerinin, deney grubu öğrencilerinin mesleki bakış açılarına, çalgı çalışma yaklaşımlarına ve alan dersleri ile ilgili bilgilerine olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Özdemir ve Can (2019) tarafından yapılan “Müzikte Dinleme, Dinleme Türleri ve Müzik Öğretmenliği Öğrencilerinin Müzik Dinleme Yaklaşımları” konulu çalışmada müzikte dinlemenin yeri, önemi, dinleme türleri ve müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin müzik dinleme yaklaşımlarının ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin genel müzik ve çalgı eğitiminde öğrenimini gördükleri müzik türlerini dinleme oranlarının düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin sevdikleri müzik türlerinden örnekleri dinlemeye özel bir zaman ayırdıkları ve bu müzik türlerini dinlerken aktif dinleme yaklaşımına yakın oldukları, çalgılarına yönelik ve klasik müzik türünde besteci ve yorumcu bilgilerinin eksik olduğu, dinledikleri müziği beğenme ve beğenmeme sebeplerini ifade etmede güçlük çektikleri görülmüştür.

Bütün bu literatür verilerine dayalı olarak lisansüstü öğrencilerin enstrümanlarında performans ettikleri müziği dinleme becerilerini ölçen bir çalışmanın eksikliği fark edilmiştir. Mevcut çalışmaya Türkiye’de müziği meslek olarak seçen bireyler içerisinde alanlarında başarı düzeyleri daha yüksek olduğu öngörülen, müzik alanındaki uzmanlıklarını geliştirmek ve kendilerini yetiştirmek isteyen lisansüstü programlarda

öğrenim gören öğrencilerle çalışmaya karar verilmiştir. Müzik eğitimi bilim dallarında öğrenim görmekte olan lisansüstü öğrenciler, enstrümanlarında performans ettikleri müziklere lisans dönemlerinden farklı olarak daha derin bir bakış açısıyla yaklaşabilir ve enstrümanlarında çalıştıkları müziklerin performansında ulaşmak istedikleri hedeflerini daha açıklıkla ve akademik bir dille ifade edebilirler. Bu bakımdan bu çalışmada katılımcı grubu olarak müzik eğitimi alanında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin enstrümanlarındaki müzikleri dinleme becerilerinin incelenmesiyle daha zengin ve nitelikli bir veri kaynağına ulaşılabileceği düşünülmüştür.

Bu amaç doğrultusunda bu araştırma için geliştirilen problem ve alt problemler aşağıda sunulmuştur:

1.1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi

Lisansüstü öğrencilerin enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri dinleme becerileri nasıldır ve öğrencilerin dinleme becerileri sürece bağlı olarak ve belirli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.1.2. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Öğrencilerin performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerine ilişkin sözlü raporları belirli kategoriler altında toplanabilir mi?
2. Öğrencilerin performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerine ilişkin sözlü raporlarında sürece bağlı gelişimler izlenmekte midir? (6 haftalık uygulamanın ilk ve son haftası arasında öğrencilerin dinleme becerilerinde ne gibi farklılıklar gözlenmektedir?)
3. Öğrencilerin performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerine ilişkin sözlü raporlarına dayalı oluşturulan kategorilerdeki haftalık değişim düzeyleri:

- ✓ Cinsiyetlerine ve
- ✓ Öğrenim gördükleri lisansüstü düzeye (yüksek lisans/doktora) göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

4. Öğrencilerin performans ettikleri müzikleri genel dinleme becerisi düzeylerindeki değişim (ilk hafta ve son hafta arasındaki farklılıklar):

- ✓ Enstrümanlarına haftalık çalışma sıklıklarına,
- ✓ Enstrümanlarına haftalık çalışma saatlerine,

- ✓ Meslek türlerine,
- ✓ Cinsiyetlerine,
- ✓ Öğrenim gördükleri lisansüstü düzeye (yüksek lisans/doktora),
- ✓ Enstrümanlarındaki deneyim sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Bilimleri Enstitülerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dallarında lisansüstü öğrenim görmekte olan öğrencilerin enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri çalışma süreçlerindeki dinleme becerilerinin incelenmesidir. Çalışmada öğrencilerin performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerindeki sürece bağlı farklılıklar ile öğrencilerin dinleme becerilerinin belirli değişkenler açısından ne şekilde farklılaştığı da incelenmiştir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, lisansüstü öğrencilerin enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerine dair ipuçları sunması ve enstrümandaki müziğin performansı sırasındaki dinleme becerilerinin belirli değişkenler açısından nasıl farklılıklar gösterdiğinin incelenmesi bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Bolu Abant İzzet Baysal, Bursa Uludağ, Dokuz Eylül, Gazi, İnönü, Muğla Sıtkı Koçman, Nevşehir Hacı Bektaş Veli ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dallarına bağlı Müzik Eğitimi Bilim Dallarında yüksek lisans veya doktora öğrenimi gören ve çalışmaya gönüllü katılım gösteren öğrenciler ile sınırlıdır. Çalışma ayrıca lisansüstü öğrencilerin enstrüman öğrenimleri sürecinde ders öğretim üyeleri tarafından seçilen/belirlenen bir eserle ilgili dinleme becerilerinin incelenmesine yönelik gerçekleştirilen uygulamalarla da sınırlı tutulmuştur.

1.5. Araştırmanın Sayıtları

Bu çalışmada, lisansüstü öğrencilerin enstrümanlarındaki müziği performans ettikleri sırada var olduğunu belirttikleri dinleme etkinliklerinin gerçeği yansıttığı ve yapılan görüşme sırasında verdikleri cevapların enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri dinleme süreçlerindeki uygulamalarına dönük olduğu sayıtlarından yola çıkılmıştır.

II. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu bölümünde araştırma konusu ile ilgili kavramlar ile dinleme becerileri kategorileri alt başlıklar halinde açıklanmıştır. Dinleme becerileri ile ilgili yapılan son araştırmaların, müzik eğitiminde dinlemenin önemini açıkça ortaya koyduğu ve performans sırasında dinleme becerileri ile ilgili konular üzerinde olduğu görülmüştür.

2.1. Dinleme Becerileri

Müzik eğitiminde dinleme becerileri, öğrencilerin çalma/söyleme performanslarını geliştirmelerinde kritik bir rol oynar. Bu beceriler, öğrencinin müziği derinlemesine anlamasını, yorumlamasını ve ifade etme yeteneğini geliştirir. Müzik performansında dinleme, sadece teknik yeterlilikten öte, müziğin yapısal öğelerini, duygusal içeriğini ve estetik değerlerini anlamayı da içerir. Bu süreç, müzikal bir eseri analiz etme, onun duygusal ve çağrışımsal boyutlarına erişme, performans sırasında iyileştirmeler yapma ve estetik bir bakış açısı geliştirme üzerine kuruludur.

Nitekim Kalender (2001, s. 152), “İnsanın dinlediği müziği algılaması, anlaması ve hoşlanması için, müziğin dili hakkında bilgili olması gereklidir” diyerek dinleme becerilerinin müzikal bilgi ve anlayışla yakından ilişkili olduğunu vurgulamaktadır. Müzik eğitiminde dinleme, öğrencilerin müzikal eserleri daha iyi anlamalarını ve yorumlamalarını sağlayan temel bir beceridir. Bu beceri, öğrencilerin müzikal eserlerin nasıl yapılandırıldığını, hangi duygusal içeriği taşıdığını ve estetik açıdan nasıl değerlendirilebileceğini anlamalarına yardımcı olur.

Dinleme, müzikal bir eserin analizini ve yorumunu içerdiğinden, müzik eğitimcileri bu becerileri öğrencilerine öğretirken çeşitli stratejileri kullanmayı amaçlar. Cangal (2004) formlarını bilerek müzik dinlemenin, eserlerin biçimini, kuruluşunu daha iyi anlamamızı sağlayacağı görüşünü savunmaktadır. Dinleme becerilerinin geliştirilmesi, müzik eğitiminde bütüncül bir yaklaşım gerektirir. Bu yaklaşım, öğrencilerin hem teknik hem de duygusal düzeyde müzikle bağlantı kurmalarını sağlayarak, onların müzikal ifadelerini daha anlamlı ve etkileyici hale getirir. “Müzik tam zamanında gözlemlenebilen ya da sabit kalan bir örneğin parçası olmaktan çok aktif ve hareketi görünmeyen bir nesnedir/şeydir. O an’ı yakalamak için dinleme, müzik eğitiminde gelişimi çok önemli bir beceridir”

(Martinez, 2015, s. 14). Bu bağlamda, müzik eğitiminde dinleme becerilerinin geliştirilmesi, müzikal performansın her yönünü kapsayan bir süreç olarak ele alınmalıdır.

Bu bölümde, dinleme becerilerinin dört farklı yönü incelenecektir: Çağrışımsal-duyuşsal dinleme, analitik dinleme, iyileştirme önerileri için dinleme ve estetik dinleme. Bu becerilerin müzik eğitimindeki önemi, performans üzerindeki etkisi, müzikal ifade ve anlamın derinleştirilmesinde nasıl önemli bir rol oynadıkları gösterilmiştir.

2.1.1. Çağrışımsal – Duyuşsal Dinleme

Çağrışımsal-duyuşsal dinleme, kişinin müzikle olan kişisel ve duygusal bağlantısını ifade eder. Kalender (2001, s. 152), "Her insanın yaşadığı çevrede müzikle bir ilişkisi vardır. İnsanlar müziği dinler, dinlediği müziği algılar, anlar ve dinlediği müzikten hoşlanırlar" diyerek müziğin duygusal gücüne dikkat çekmektedir. Bu tür dinleme, bireyin müzik eserini duygusal bir seviyede deneyimlemesini, müziğin çağrıştırdığı duyguları, anıları ve imgeleri hissetmesini sağlar. Benzer şekilde, Juslin ve Sloboda (2010, s. 67), "Müzik ve duygu arasındaki ilişki şeffaftır çünkü doğaldır, keyfi olarak geleneksel değildir" diyerek müziğin duygusal etkisini vurgulamaktadır. Ayrıca, Hallam (2015, s. 101), "Müzik, duygusal tepkileri tetikleyebilir, ruh halini değiştirebilir ve güçlü duygusal deneyimler yaratabilir" diyerek müziğin duygusal gücüne dikkat çekmektedir.

Çağrışımsal-duyuşsal dinleme, bireyin müzikle kurduğu derin duygusal ilişkiyi yansıtır ve bu müzik eğitiminde önemlidir. Çünkü müziğin duygusal etkisi, öğrenme ve müzikal anlamın derinleştirilmesinde önemli bir rol oynar. Örneğin Özdemir ve Can (2019), müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik dinleme yaklaşımlarını incelerken, öğrencilerin dinledikleri müziği beğenme ve beğenmeme sebeplerini ifade etmede güçlük çektikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu durum, öğrencilerin müzikle duygusal bağ kurma ve bu bağ ifade etme becerilerinin geliştirmesini gerekli kılar.

Çağrışımsal-duyuşsal dinleme biçimi, müzik eğitiminde öğrencilerin müzikal ifadelerini kişisel yaşantılarıyla bütünleştirmelerini teşvik eder. Eğitimciler, öğrencilerin müziği duygusal olarak deneyimlemelerini ve bunu kendi müzikal ifadelerine yansıtma ve yorumlama becerilerini geliştirebilir. Çağrışımsal-duyuşsal dinlemenin geliştirilmesi, müzik öğretmenleri için bir dizi pedagojik stratejiyi içerir. Örneğin, Özkeleş ve Nayır'ın (2018, s. 924) yaptıkları çalışmada katılımcılar, dinleme becerisi geliştirilirken "öğrencilere ders esnasında ders dışı güdülenmelerini ve dinleme becerilerini geliştirebilecekleri ödevlerin" verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu tür etkinlikler,

öğrencilerin müzikle duygusal bağ kurmalarına ve bu bağ ifade etme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Bu kısımda, çağrışımsal-duyuşsal dinlemenin müzik eğitimi ve performansında nasıl bir rol oynadığı, öğrencilerin bu tür dinleme becerilerini nasıl geliştirebileceklerini ve bu becerilerin müzikal anlam ve ifade üzerindeki etkilerini derinlemesine incelenmiştir. Bu inceleme, müziğin duygusal boyutunun, öğrencilerin müzikal anlayışlarını ve ifadelerini zenginleştirmede nasıl önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

2.1.2. Analitik Dinleme

Analitik dinleme, müzikal bir eserin yapısal ve teorik öğelerine odaklanan bir dinleme biçimidir. Bu tür dinleme, eserin armonik yapısını, melodik öğelerini ve ritim gibi müzik teorisinin temel bileşenlerini derinlemesine analiz etmeyi içerir. Özdemir (2019, s. 7) analitik dinlemeyi, müziği biçimsel özellikleriyle, dönem özelliklerine göre ve tarihsel bilgisine göre ele alarak dinlenen bir aktivite olarak tanımlamıştır.

Brennan ve Stevens (2002) müzik dinlerken dikkatimizi müziğin belirli noktalarına verdiğimizde, belirsiz müzik yapılarını bile analitik olarak ayırt edilebileceğimizi belirtmiştir (Akt. Lehmann vd., 2007, s.212). Analitik dinleme, müzikal eserlerin bu tür yapısal ve teorik unsurlarına odaklanarak öğrencilerin müzikal bilgi ve anlayışlarını derinleştirmelerine yardımcı olur.

Reimer (1997) de yaptığı araştırmasında analitik dinlemeyi; ezgi, tempo, armoni, ritim, süslemeler, form, tonalite gibi boyutlarıyla ele almıştır (Akt. Mamlok, 2016, s. 3-4). Özdemir (2019) analitik dinleme becerilerini, müzikal eserlerin daha derinlemesine anlaşılmasını ve yorumlanmasını sağlayarak, öğrencilerin müzikal literatürü daha zengin ve bilinçli bir şekilde keşfetmelerine olanak tanır şeklinde ifade etmiştir.

2.1.3. İyileştirme Önerileri İçin Dinleme

İyileştirme önerileri için dinleme, müzik performansının eleştirel değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için vazgeçilmez bir araçtır. Bu dinleme biçimi, performans sırasında ve sonrasında alınan müzikal eleştiriler ve geri bildirimler sayesinde müzisyenlerin teknik becerilerini ve sanatsal ifadelerini daha da ileriye taşımalarına yardımcı olur. Atak Yayla (2022, s. 32) “iyileştirme önerileri için dinleme becerilerini geliştirmek, kişinin enstrümandaki performansını nasıl ve ne şekilde geliştirebileceğine dair geri bildirimler

almasını sağlar” demiştir. Boud (1995) ise geri bildirimlerin zamanında, açıklayıcı, gerçekçi ve pozitif olması gerektiğini vurgulamıştır (Akt. Atak Yayla, 2022, s. 32).

İyileştirme önerileri için dinleme, öğrencilerin kendi performanslarını objektif bir şekilde değerlendirmelerine ve kendilerini sürekli olarak geliştirmeleri için gereken alanları belirlemelerine yardımcı olur. McPherson ve Thompson’da (1998, s. 12) bu konuda “müzik performansının değerlendirilmesinin birbiriyle ilişkili çok sayıda etkiyi içeren karmaşık bir sistem olarak kavramsallaştırılabileceğini” öne sürmüştür.

Müzik eğitimcileri, iyileştirme önerileri için dinleme becerilerini öğrencilere aktarırken geri bildirim verme ve almanın önemini vurgularlar. Bu süreç, öğrencilerin eleştirileri yapıcı bir şekilde nasıl sunacaklarını ve alacaklarını öğrenmelerini içerir. Eleştiriler, öğrencinin performansını geliştirmeye yönelik somut ve uygulanabilir öneriler sunmalı, aynı zamanda öğrencinin motivasyonunu ve özgüvenini zedelememelidir. Scherber’e göre; “Herhangi bir öğretim stratejisinin en önemli yönlerinden biri, geri bildirim sağlama rolü olabilir. Öğrenciler kendilerine özgü geri bildirim alırlarsa, üzerinde çalıştıkları becerileri daha fazla geliştirebilirler” (2014, s. 32). Müzik eğitiminde bu tür dinleme ve geri bildirim süreçleri, öğrencilerin performanslarını kapsamlı bir şekilde değerlendirmelerine, müzikal anlayışlarını derinleştirmelerine ve kendilerini sürekli olarak geliştirmelerine olanak tanır.

İyileştirme önerileri için dinleme, müzik eğitimi ve performansının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu beceri, müzisyenlerin performanslarını sürekli olarak geliştirmelerine, müzikal anlayışlarını derinleştirmelerine ve sanatsal ifadelerini daha anlamlı ve etkileyici hale getirmelerine olanak tanır.

2.1.4. Estetik Dinleme

Estetik dinleme, müziğin sanatsal ve estetik değerlerine odaklanan bir dinleme biçimidir. Bu tür dinleme, eserin güzelliğini, ifade gücünü ve sanatsal bütünlüğünü içerir. Estetik dinleme becerisi, öğrencilerin müzikal eserleri sadece teknik ve teorik açıdan değil, aynı zamanda duygusal ve sanatsal açıdan da değerlendirmelerine olanak tanır. Bireyin müzik dinlediği esnada haz alması, heyecanlanması, yaşantısı ile bağlantı kurması estetik dinlemeyi gerçekleştirdiğinin göstergelerindedir (Tüzel, 2014, s. 25).

Müzik eğitiminde estetik dinleme, öğrencilerin müzikal anlayışlarını ve ifadelerini zenginleştirmede kritik bir rol oynar, bu sebeple müzik eğitiminde estetik dinleme etkinliklerine yer vermek öğrencilerde estetik algısının ve estetik dinleme becerisinin

gelişmesine katkı sağlar (Özbay, 2012, s. 104) Bu, öğrencilerin müzikle daha derin bir bağ kurmalarına ve müzikten daha fazla keyif almalarına yardımcı olur.

Estetik dinleme, müzik performansının da ayrılmaz bir parçasıdır. Müzisyenler, dinledikleri müzikal eserlerin estetik değerlerini anlayarak daha anlamlı ve etkileyici performanslar sergileyebilirler. Genel olarak bazı müzik parçalarının belirli biçimsel özellikleri diğer parçalara göre daha fazla estetik tutum içerebilir (Juslin, 2013). Bu dinleme türü, müzisyenlerin eseri daha iyi yorumlamalarına ve dinleyicilere daha etkili bir şekilde aktarmalarına olanak tanır. Estetik dinleme seslendirilen eserlerin derinlik kazanarak estetik anlamda müzik beğenisine yön vermesi açısından da önemli görülmektedir (Torun, 2021, s. 344)

Müzisyenler, estetik dinleme becerilerini geliştirmek için farklı yorumları dinleyebilir, yorumlar arasında karşılaştırma yapabilir ve yorum farklılıkları üzerine düşünebilirler. Ayrıca, müzikal eserlerin biçimsel ve müzikal öğelerine dikkat ederek ve bu öğeleri tanımlamaya çalışarak estetik dinleme becerilerini geliştirebilirler.

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde çalışmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, uygulama aşaması açıklanmakta, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanması hakkında bilgiler verilmektedir.

3.1. Çalışmanın Deseni

Bu çalışmanın deseni nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Çalışılan durum “*Müzisyenlerin enstrümanlarındaki müziği performansları sırasındaki dinleme becerileri*” olarak düşünülmüştür. Hancock ve Algozzine’ye (2006) göre durum çalışması, doğal akışında gerçekleşen olayları, çoklu veri toplama araçları ile zaman ve ortam kısıtlaması ile belirli bir süre dâhilinde derin bir şekilde betimlenerek yapılan çalışmalar olarak tanımlamıştır. Çalışma 6 haftalık bir süreyi kapsadığından katılımcıların dinleme becerilerinin boylamsal açıdan incelenmesi hedeflenmiştir Çalışma kapsamındaki görüşme formunda, “Müzisyenlerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müzikleri Dinleme Becerilerinin Değerlendirilmesi Ölçeğinde” (Aydiner-Uygun, 2021) yer alan maddeler kullanılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Bolu Abant İzzet Baysal, Bursa Uludağ, Dokuz Eylül, Gazi, İnönü, Muğla Sıtkı Koçman, Nevşehir Hacı Bektaş Veli ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitelerinin Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dallarına bağlı Müzik Eğitimi Bilim Dallarında yüksek lisans veya doktora öğrenimi gören ve çalışmaya gönüllü katılım gösteren öğrenciler oluşturmaktadır. Tablo 1’de çalışma grubunu oluşturan katılımcılar ile ilgili demografik özelliklere ait dağılımlar sunulmuştur.

Tablo 1*Çalışma Grubu Özellikleri*

Kod	Cinsiyet	Eğitim Düzeyi	Enstrüman
K1	Kadın	Yüksek Lisans	Şan
K2	Kadın	Yüksek Lisans	Piyano
K3	Kadın	Yüksek Lisans	Piyano
K4	Kadın	Doktora	Şan
K5	Erkek	Doktora	Piyano
K6	Erkek	Doktora	Piyano
K7	Erkek	Doktora	Eufonium
K8	Kadın	Yüksek Lisans	Çello
K9	Erkek	Yüksek Lisans	Şan
K10	Kadın	Yüksek Lisans	Keman
K11	Kadın	Yüksek Lisans	Piyano
K12	Erkek	Yüksek Lisans	Piyano
K13	Erkek	Yüksek Lisans	Gitar
K14	Kadın	Yüksek Lisans	Viyola
K15	Erkek	Yüksek Lisans	Ud
K16	Kadın	Yüksek Lisans	Piyano
K17	Erkek	Doktora	Piyano
K18	Erkek	Doktora	Viyola
K19	Kadın	Yüksek Lisans	Flüt
K20	Erkek	Yüksek Lisans	Kaval

Tablo 1’deki bulgularda görüldüğü gibi; çalışma grubunu oluşturan katılımcılar 10 erkek ve 10 kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Kadın ve erkek katılımcı sayısı eşit olmakla beraber bunların 14’ü yüksek lisans öğrencisi ve 6’sı ise doktora öğrencisidir. İki Türk Müziği enstrümanı çalan katılımcı dışında geriye kalan 18 katılımcı Batı müziği enstrümanı çalmaktadır.

Tablo 2*Kategorik Değişkenlere Ait Dağılım*

Değişken	Kategori	N	%
Cinsiyet	Erkek	10	50,0%
	Kadın	10	50,0%
Eğitim Düzeyi	Yüksek Lisans	14	70,0%
	Doktora	6	30,0%
Üniversite	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	5,0%
	Bursa Uludağ Üniversitesi	1	5,0%
	Dokuz Eylül Üniversitesi	1	5,0%
	Gazi Üniversitesi	7	35,0%
	İnönü Üniversitesi	2	10,0%
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2	10,0%
	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	4	20,0%
	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	2	10,0%
Görev	Akademisyen	2	10,0%
	Çalışmıyor	1	5,0%
	Müzik Öğretmeni	15	75,0%
	Tıp Doktoru	1	5,0%
	TSK Personeli	1	5,0%
Enstrüman	Çello	1	5,0%
	Eufonium	1	5,0%
	Flüt	1	5,0%
	Gitar	1	5,0%
	Kaval	1	5,0%
	Keman	1	5,0%
	Piyano	8	40,0%
	Şan	3	15,0%
	Ud	1	5,0%
	Viyola	2	10,0%
Enstrümanınıza hangi aralıklarla çalışıyorsunuz?	Üç günde bir	1	5,0%
	Beş günde bir	8	40,0%
	Her gün	7	35,0%
Enstrümana haftalık çalışma saati	6-7	5	25,0%
	7-8	6	30,0%
	8-9	3	15,0%

Tablo 2'deki bulgulara görüldüğü gibi; çalışma grubunda %50 oranında kadın (n=10) ve %50 oranında (n=10) erkek katılımcı bulunmaktadır. Eğitim düzeyine göre katılımcıların %70'ini (n=14) yüksek lisans öğrencileri oluşturmakta ve geriye kalan %30 (n=6) kısmını da doktora öğrencileri oluşturmaktadır. Her üniversiteden farklı sayıda katılımcı vardır. Bu üniversitelerden en çok katılım sağlayan %35'lik frekansa sahip Gazi

Üniversitesi öğrencileridir. Katılımcıların %75’lik kısmı müzik öğretmenlerinden oluşmaktadır. Enstrüman bazında ise en fazla katılım %40 ile piyano çalan öğrencilerdir. Katılımcıların enstrümanlarına haftalık çalışma aralıkları %40 ile 5 günde bir iken, haftalık çalışma saatleri %30 ile 7-8 saati bulmaktadır.

Tablo 3’te katılımcıların mesleki kıdem ve enstrümanlarındaki deneyim sürelerine göre dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 3

Sürekli Değişkenlere Ait Dağılım

Değişken	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Mesleki Kıdem	9,00	6,55	1,00	17,00
Enstrümandaki Deneyim Süresi	15,05	6,49	4,00	25,00

Tablo 3’teki bulgulara görüldüğü gibi; katılımcıların mesleki kıdem ortalamaları 9 yıldır. Enstrümandaki deneyim süreleri ise 15,05 yıl olarak hesaplanmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışma kapsamındaki veriler Aydın-Uygun (2021) tarafından geliştirilen Görüşme Formu aracılığıyla toplanmıştır. Bu form üç bölümden oluşmaktadır. 1. Bölüm, katılımcıların bazı kişisel bilgileri ile müziksel yaşantı ve deneyimlerine ilişkin bilgilerini edinmek amacıyla hazırlanan 9 soruyu içermektedir. 2. Bölümde katılımcıların enstrümanlarındaki müziği çalışma planları hakkında bilgi edinmeyi amaçlayan 4 soru vardır. Ancak bu sorulardan elde edilen verilere ait bulgular, bu tez kapsamında sunulmamıştır. 3. Bölüm ise katılımcıların enstrümanlarındaki müziği performansları arasındaki dinleme becerilerini ölçmeyi amaçlayan 45 örnek ifadeden oluşmuştur. Bu bölümde "Müzisyenlerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin Değerlendirilmesini" amaçlayan ve katılımcılara kayıtları arasındaki konuşmalarını destekleyici ifadeler yer almaktadır.

3.4. İşlem

Çalışmanın işlem aşamasında araştırmacı, lisansüstü öğrencilere enstrüman eğitimcileri tarafından sınav/konser etkinliklerinde sergilenmek üzere verilen bir eserin performansı sırasında onların ne duyduklarını ve düşündüklerini ifade etmelerini sağlayarak topladığı verilerin analiziyle öğrencilerin dinleme becerilerini anlamayı hedeflemektedir. Çalışmanın ilk aşamasında çalışma grubu öğrencileri ile onları

bilgilendirmek, çalışmaya gönüllü katılımlarını sağlamak, bazı kişisel bilgileri ile müziksel yaşantı ve deneyimlerine ilişkin bilgilerini edinmek amacıyla ön görüşme sağlanmıştır. Daha sonra çalışmanın uygulama aşamasına geçilmiştir. 6 hafta sürmesi planlanan uygulama sürecinde katılımcıların haftada bir kez enstrümanlarında çalıştıkları müziği ve bu müziği performansları sırasında neleri duyduklarıyla ilgili ifadelerini kayıt altına almaları istenmiştir. Kaydın gerçekleştirilmesinin ardından sadece ilk hafta bir kez olmak koşuluyla her katılımcıyla birebir görüşme sağlanmıştır. Bu aşamada gerçekleştirilen görüşmelerin amacı kayıt esnasında ifade edilen düşüncelere ilişkin yanlış anlaşılmanın önüne geçmek ve veri kaybını önlemektir. Sonraki haftalarda ise katılımcılar araştırmacıya eseri performansı sırasındaki kayıtlarını düzenli olarak göndermişlerdir. Bu aşamada da araştırmacı katılımcılarla her an etkili bir iletişim sağlamıştır.

3.5. Verilerin Geçerlik-Güvenirliği ve Analiz Edilmesi

Bu araştırmanın temel yaklaşımı nitel araştırma paradigması olup, ek olarak betimleyici ve ilişkisel analiz yöntemleri de kullanılmıştır. Araştırma verilerinin betimleyici analizleri için frekans ve yüzdelik metrikleri içeren tablolar oluşturulmuş, çizgi ve yığılma grafikleri aracılığıyla katılımcıların haftalık dinleme becerilerindeki değişim izlenmiştir. Araştırmanın hipotez testleri, örneklem sayısının 30'dan az olması nedeniyle parametrik olmayan testler ile sınanmıştır. Katılımcıların haftalık dinleme becerilerindeki değişim ile kategorik değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H ve Wilcoxon Signed Rank analizleri; iki sürekli değişken arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla ise Spearman Korelasyon katsayısı kullanılmıştır. İlişkisel analizler için hipotezler %95 güven aralığı ve $p < ,05$ noktasında istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Araştırmanın verileri IBM SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) v26.0 programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

Çalışmada performansın ve görüşmenin ses kaydı alınarak elde edilen veriler, araştırmacı tarafından görüşmeyi takiben titizlikle dinlenip transkript edilerek yazılı belgelere dönüştürülmüştür. Daha sonra veri güvenilirliğinin sağlanması amacıyla her bir katılımcı için oluşturulan transkriptler katılımcı sayısına göre numaralandırılmıştır. Çalışmanın verileri nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir (Lichtman, 2010). Çalışmada elde edilen verilerin analiz ve yorumlama sürecindeki aşamalar: Görüşme formlarının incelenmesi ve katılımcı sayısına göre numaralandırılması, görüşmeden elde edilen cevapların incelenmesi, kategorilerin geliştirilmesi, yanıtların

kategorilere uygun şekilde dağıtılması, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasının yapılması, oluşturulan kategorilerin frekans değerlerinin saptanması ve elde edilen verilerin yorumlanmasıdır (Armstrong, Davis & Paulson, 2011; Corbin ve Strauss, 2007).

Çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliğini artırmak ve veri kaybını önlemek için, lisansüstü öğrencilerden izin alınarak performansları ve görüşmeler sırasında ses kaydı alınmıştır. Görüşme sırasında çalışmanın katılımcılarına görüşme formunda yer alan her bir soruda yer alan ifadelere ekleme ve çıkarma yapma fırsatı verilmiştir. Görüşmelerden sonra ses kayıtları araştırmacı tarafından katılımcıların ifadeleri değiştirilmeksizin yazılı belgelere dönüştürülmüştür. Çalışmanın geçerliliğinin sağlanması için: Verilerin kodlanması ve analiz süreci detaylı bir şekilde açıklanarak (Hruschka vd., 2004), çalışmadan elde edilen kategorilerin her biri için kategoriye en iyi temsil ettiği düşünülen katılımcıların açıklamalarından örnekler seçilerek bulgular bölümünde bahsedilmiş (Yıldırım ve Şimşek, 2013), detaylı bir literatür taramasından sonra ilgili çalışmalarla mevcut çalışma arasında tutarlılık sağlanmıştır.

Bulgular sunulurken tüm dinleme becerileri kategorileri hafta hafta alt problemlerdeki değişkenlere göre tablolastırılmıştır. Tablolarda sunulan kategorilerden en fazla değinilen kategoriye ait en iyi temsili ifadeler örneklerle desteklenmiştir. Ayrıca katılımcıların dinleme becerilerinin; cinsiyet, eğitim düzeyi, çalışılan enstrümandaki deneyim süresi, enstrümana çalışma sıklığı ve enstrümana haftalık çalışma saatine göre değişip değişmediğini belirlemek amacıyla değişkenlerin kendi içindeki puan ortalamaları arasındaki farklılık incelenmiştir.

IV. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde, çalışma grubunu oluşturan 20 katılımcının enstrümanlarındaki müziği performans esnasında dinleme becerilerinin incelenmesi üzerine yapılan uygulamaya ait elde edilen bulgular, boylamsal açıdan ve araştırmanın değişkenleri doğrultusunda tablolar halinde sunulularak açıklanmaktadır.

4.1. Haftalık Olarak Elde Edilen Verilerin Tanımlayıcı İstatistikleri

Tablo 4'te haftalık olarak elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4 Katılımcılardan Haftalık Olarak Elde Edilen Verilerin Tanımlayıcı İstatistikleri

Katılımcılardan Haftalık Olarak Elde Edilen Verilerin Tanımlayıcı İstatistikleri

Dinleme Becerisi - Hafta						
Birinci Hafta	Kodlu Bölüm	%	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	15	26%	3,33	2,55	1,00	9,00
Analitik Dinleme	19	33%	7,58	5,17	1,00	22,00
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	17	30%	3,00	1,77	1,00	7,00
Estetik Dinleme	6	11%	1,83	,75	1,00	3,00
Toplam	57	100%				
İkinci Hafta	Kodlu Bölüm	%	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	13	24%	2,23	1,42	1,00	6,00
Analitik Dinleme	19	35%	8,00	4,75	3,00	23,00
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	16	30%	2,50	2,07	1,00	7,00
Estetik Dinleme	6	11%	1,67	1,03	1,00	3,00
Toplam	54	100%				
Üçüncü Hafta	Kodlu Bölüm	%	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	12	22%	3,00	2,49	1,00	10,00
Analitik Dinleme	20	36%	7,65	6,18	1,00	26,00
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	15	27%	2,40	1,88	1,00	7,00
Estetik Dinleme	8	15%	1,50	,93	1,00	3,00
Toplam	55	100%				
Dördüncü Hafta	Kodlu Bölüm	%	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	13	22%	1,85	,90	1,00	3,00
Analitik Dinleme	19	33%	8,11	7,88	2,00	37,00
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	15	26%	2,60	1,64	1,00	6,00
Estetik Dinleme	11	19%	1,64	,81	1,00	3,00
Toplam	58	100%				
Beşinci Hafta	Kodlu Bölüm	%	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	18	31%	2,17	1,15	1,00	4,00
Analitik Dinleme	20	34%	6,00	4,03	1,00	15,00

İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	13	22%	2,54	1,51	1,00	6,00
Estetik Dinleme	8	14%	1,25	,46	1,00	2,00
Toplam	59	100%				
Altıncı Hafta	Kodlu Bölüm	%	Ort.	Ss.	Min.	Maks.
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	13	23%	2,77	1,59	1,00	5,00
Analitik Dinleme	19	33%	5,79	4,57	1,00	15,00
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	15	26%	2,33	1,45	1,00	5,00
Estetik Dinleme	10	18%	1,40	,52	1,00	2,00
Toplam	57	100%				

Tablo 2'deki haftalık olarak katılımcılardan elde edilen dinleme becerilerine ait tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde;

1. Birinci haftada kodlu bölümler arasında en yüksek kodlanan dinleme becerisi %33 ile Analitik Dinleme (n=19) becerisi iken, en az kodlanan beceri ise %11 ile Estetik Dinleme (n=6) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar; Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme becerisi için 3,33 (ss=2,55), Analitik Dinleme becerisi için 7,58 (ss=5,17), İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerisinde 3,00 (ss=1,77) ve Estetik Dinleme becerisi için ise 1,83 (ss=,75) olarak bulunmuştur. En yüksek puan ortalaması Analitik Dinleme iken, en düşük puan ortalaması ise Estetik Dinleme olarak görülmektedir. Katılımcıların 1. haftada performans esnasında en çok analitik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Bizim bu çalışmayı yapmamızdaki kasıt esastan Bach'ın matematiksel olarak kanon mantığını ne derecede yaptığını dinleyerek algılamak ve bu kanon mantığındaki yapıyı tampere sistemde bize doğru bir şekilde dinleyip nasıl dinleme alışkanlığının nasıl geldiğini iyice bir pekiştirmek için bu parçayı ele almayı hedefledik [K-17 (Erkek, Doktora, Piyano)].

Si natüreller burada önemli. Si natürellerle birlikte oradaki dominant akorlarını güzel duyurmak lazım çünkü bu akor, bu cümle direk dominant akoru gibi giriyor. O gerginlikten hemen sonra tekrar toniğe dönüp tonik akorunda güzel bitiriyor.

-Aslında tonik mi?

-mi-la-sol

-Tonik akorunda bitirmiyor ama güzel bir çözüm veriyor [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Analitik dinlemeden sonra katılımcıların 1. haftada performans esnasında ikinci olarak en çok iyileştirme önerileri için dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

12/8'lik gibi hissetmek için parçanın solfejini yapıyorum yani solfej derken aslında ezgisini seslendiriyorum şarkı söyler gibi diyelim, böylece ezgiyi unutmamış oluyorum. Bu şekilde bir yöntem uyguluyorum onun için [K-11 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano)].

Do-minör olan etüdümüzün öncesinde, tabi ki deşifre yapmadan önce dizi çalışmaları, arpej ve kromatik çalışmaları gerçekleştirdim ki parmak numarası olasılıklarını gözden geçirmek için ama daha detaylı incelemeleri yapacağım genel yapıya dayanarak bir deşifre gerçekleştiriyorum [K-6 (Erkek, Doktora, Piyano)].

İyileştirme önerileri için dinlemeden sonra katılımcıların 1. haftada performans esnasında çağrışımsal/duyuşsal dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Beni duygusallaştıran bölümler var, özellikle ilk girişteki o forte başlangıç bana çok büyük bir haykırış gibi geliyor, sonrasındaki B bölümündeki yani daha doğrusu 2. cümledeki aynı temada olup nüans farklılığı ve yay farklılığıyla gelen kısımda aynı haykırışın aslında bir sessiz çığlığa dönüştüğü hissini yaratıyor bende [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Eseri ilk dinlediğimde kendime şöyle bir tasvir oluşturmuştum 1. bölüm için. Bir şömine var şöminenin başında çocuklar oturmuşlar yaşlı bir amca onlara bir hikâye anlatıyor. Çünkü eserin gidişatı da böyle biraz, yükselmeler düşüşler filan var. Hani bir hikâye anlatırken yeri gelir yükselirsiniz, yeri gelir düşersiniz ve sesinizi ona göre ayarlarsınız [K-18 (Erkek, Doktora, Viyola)].

Çağrışımsal/duyuşsal dinlemeden sonra katılımcıların 1. haftada performans esnasında en az estetik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Daha çok notaları güzel bir şekilde çalmaya çalışıyorum. Müziğin kulağa hoş gelip gelmediğini değerlendirerek çalışmaya çalışıyorum [K-2 (Kadın-Yüksek Lisans, Piyano)].

Merhaba eserimin adı Arşın Malan Operası, bestecisi Üzeyir Hacıbeyov. Bu opera Azerbaycan'da kültürel ve sosyal değişim hareketlerinin hızlandığı bir dönemde kaleme alınmıştır. 20. yy. başındaki Azerbaycan halkının yaşantısından bir kesit ifade etmektedir. Esere çalışmadan önce Üzeyir Hacıbeyov'un hayatını araştırdım. İşittiklerimi anlamlandırabilmek için de operanın tamamını izledim ve arylarını seslendireceğim Gülçehre karakterinin bu arylarını farklı profesyonel sanatçılardan dinledim [K-1 (Kadın, Yüksek Lisans, Şan)].

2. İkinci haftada kodlu bölümler arasında en yüksek kodlanan dinleme becerisi %35 ile Analitik Dinleme (n=19) becerisi iken, en az kodlanan ise %11 ile Estetik Dinleme (n=6) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar; Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme becerisi için 2,23 (ss=1,42), Analitik Dinleme becerisi için 8,00 (ss=4,75), İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerisinde 2,50 (ss=2,07) ve Estetik Dinleme becerisi için ise 1,67 (ss=1,03) olarak bulunmuştur. En yüksek puan ortalaması Analitik Dinleme iken, en düşük puan ortalaması ise Estetik Dinleme olarak görülmektedir. Katılımcıların 2. haftada performans

esnasında en çok analitik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Bir de burada ritmik yapıda değişti, diğer yerlerde 3'lemeler şeklinde ve terazi kalıbı şeklinde gelen ritmik yapı burada artık çeyrek vuruşlardan oluşan Gelibolu kalıbı ile gelmeye başlıyor o ritmik yapıyı da fark ettirebilmem lazım, farklı bir şeye geçtiğinde o yüzden biraz vurgularla geliyorum aslında.

-İki farklı ritmik yapı. [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)]

Etüdüün yapısı gereği zaten geçen haftada belirtmiştim armonik yapısı belli aşamalarda yönlendiriyor. Hani nüansın ne şekilde yapılması gerektiği hakkında bana bir fikir veriyor, okyanus etüdü olduğu için zaten oradaki o dalgalanmalar, o gel-gitler, o yeri geldiğinde ani patlamalar filan olması gerektiğini bana hissettiriyor. Ama şuan tabi ki çok fazla detaya girmeden sadece notasyon, ritmik yapı ve pedal kullanımı ile birlikte parmak numaralarına ne şekilde adapte olduğumu ölçmek istiyorum [K-6 (Erkek, Doktora, Piانو)].

Analitik dinlemeden sonra katılımcıların 2. haftada performans esnasında ikinci olarak en çok iyileştirme önerileri için dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Bu kayıtları hem gönderiyorum ama bir yandan da kendim dinliyorum. Yine daha öncede yaptığım bir işlem bu. Dinleyerek söylediğim gibi farklı icracılardan, daha usta icracılardan dinleyip aralarındaki farkı onlar neleri yapmışlar, ben hangi bölümlerde yetersiz kalmışım, ya da hangi bölümleri eksik yapmışım bunu karşılaştırıyorum. Yine karşılaştıracığım aynı şekilde [K-13 (Erkek-Yüksek Lisans, Gitar)].

Enstrümanumdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için profesyonel sanatçılardan farklı performans örnekleri dinledim. Zira klasik üslubu birebir notadan öğrenmek Türk müziği sistemine çokta yakın bir sistem değil, çokta uyumlu değil. Yakınlarda da bir üstat bulamadığım için yani ud konusunda yardım alacağım biri olmadığı için ben genellikle sesler ya da video görüntüleri vasıtasıyla bu geleneği devam ettirmeye çalışıyorum. Herhangi bir eseri çalışırken onların bir ustadan yapılmış icrasını videoya çekilmiş olan kayıtlarını dinliyorum. Bu eser içinde özellikle teslim bölümü içinde udi Necati Çelik'in video kaydını dinledim. Yine Bekir Gülsün'ün de notalı icra videosu var youtube'da onları dinledim ve bir şekilde kendimi biraz daha geliştirmeye çalıştım [K-15 (Erkek-Yüksek Lisans, Ud)].

İyileştirme önerileri için dinlemeden sonra katılımcıların 2. haftada performans esnasında çağrışımsal/duyuşsal dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Bu kısımda özellikle hocam beni uyarmıştı, aşk, âşık olmayı anlatan bir bölüm. Bu yüzden yüzümdeki mimiklerin farklılaşarak müziğe tepki verdiğini fark ettim. Belki de bunu bilinçli olarak yaptım. Çünkü hayalimde farklı imgeler oluştu. Özellikle izlediğim operadaki sopranonun mimikleri gözümde canlandı [K-1 (Kadın, Yüksek Lisans, Şan)].

Evet, şimdi eserin böyle pik noktası olan bölüme geldik burası C bölümü burada resmen böyle bir hani duygusal anlamda bir boşalım söz konusu. Nocturne olduğu için ben bunu hatırlarsanız ilk çalışmamızda şeye benzetmişim hani şöminenin başında birinin işte çocuklara masal anlattığı bir hikâyeye benzetmişim. Burada işte o hikâyenin final kısmı yani cadının gelipte çocukları kaçırdığı bölüm veya işte prensesin elmayı yediği bölüm olarak tarif ediyorum burayı [K-18 (Erkek, Doktora, Viyola)].

Çağrışımsal/duyuşsal dinlemeden sonra katılımcıların 2. haftada performans esnasında en az estetik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Beğendiğim bir iki bölüm oldu o yüzden bu bölümü tekrar baştan alacağım, o beğendiğim bölümü tekrar bana hissettirmesi için [K-4 (Kadın, Doktora, Şan)].

Bu arada işte bu performansları yaparken işte müziğin kulağa hoş gelip gelmediğini de sorguluyorum. O yüzden tekrarları biraz da onun için yapıyorum [K-9 (Erkek, Yüksek Lisans, Şan)].

3. Üçüncü haftada kodlu bölümler arasında en yüksek kodlanan dinleme becerisi %36 ile Analitik Dinleme (n=20) becerisi iken, en az kodlanan ise %15 ile Estetik Dinleme (n=8) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar; Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme becerisi için 3,00 (ss=2,49), Analitik Dinleme becerisi için 7,65 (ss=6,18), İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerisinde 2,40 (ss=1,88) ve Estetik Dinleme becerisi için ise 1,50 (ss=,93) olarak bulunmuştur. En yüksek puan ortalaması Analitik Dinleme iken, en düşük puan ortalaması ise Estetik Dinleme olarak görülmektedir. Katılımcıların 3. haftada performans esnasında en çok analitik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Bu bölümlerde özellikle ritmik yapıya çok dikkat ediyorum çünkü burada 6'lamalar var ve bunların bu 6'lamaların hepsi farklı yaylarda geliyor. Yani 2'ye bölerek geliyor. O yüzden bu ritmik yapıyı doğru karşılayabilip karşılayamadığıma önem göstermeye çalışıyorum [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Bu haftaki çalışmamda özellikle yapmak istediğim şey: Sağ el duyusunda bir artikülasyon var ve ben bu artikülasyondaki hem portatoya bağlı olan hem de tremolaya bağlı olan bir durumun sağ elimdeki 1-3 pozisyonundaki durumu duymayı hedefleyeceğim ve doğru duymayı hedefleyeceğim [K-17 (Erkek, Doktora, Piyano)].

Analitik dinlemeden sonra katılımcıların 3. haftada performans esnasında ikinci olarak en çok iyileştirme önerileri için dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Çaldığım yani kaydettiğim kayıtları dönüp dinlediğimde neler yaptığımı neler yapamadığımı, çalgımdaki eksikleri (yani benden kaynaklanan veya benden

kaynaklanmayan) bunu dışarıdan bir kulak olarak dinlediğimde daha çok şey fark ediyorum. Yani benden kaynaklanan, kaynaklanmayan derken işte eeee çalgının bakımının geldiğini vs. Aslına bakarsanız kendimi çalarken dinlemekten ziyade dışarıdan bir kulak gibi dinlediğimde, daha net farkına varıyorum. Çalgımdaki performans kaybını vs. o şekilde daha net şey yapabiliyorum saptayabiliyorum [K-10 (Kadın, Yüksek Lisans, keman)].

Bu yine 2. bölümde yani mi majör bölümünün aslında geneline yayılabilir. Yani bu haftaki ve önümüzdeki haftaki çalacağım yerlerde bu durumdan söz edebiliriz. Bazen duygusal yoğunluğu yüksek eserler çalışırken tüylerimin diken diken olduğu bölümler oluyor, oraları özellikle daha iyi anlamak, daha iyi özümseyebilmek için tekrar tekrar çalışıyorum. Romanze adlı bu eserin mi majör bölümü de bunlardan birisi aslında [K-13 (Erkek, Yüksek Lisans, Gitar)].

İyileştirme önerileri için dinlemeden sonra katılımcıların 3. haftada performans esnasında çağrışımsal/duyuşsal dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiğim müziğin hayalimde imgeler oluşturduğunu fark ettim. Yani şöyle bu bölüm B bölümü birazcık daha böyle karanlık zaten minör tonalitede böyle puslu bir etki veriyor aslına bakılırsa. Sanki böyle sakince yağın arada da şiddetlenen bir yağmur, kapalı puslu bir hava. Bu tarz bir imge oluşturdu bende [K-2 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano)].

Yaşantıyla eşdeğer giden bir bölüm olduğu için beni bayağı bir içine çekti bu bölüm öyle söyleyebilirim [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Çağrışımsal/duyuşsal dinlemeden sonra katılımcıların 3. haftada performans esnasında en az estetik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Bazen küçük kayıtlar alıp özellikle müziğin hoşuma giden bölümlerini tekrarlıyorum [K-9 (Erkek, Yüksek Lisans, Şan)].

Enstrümanımdaki müziği performans ederken duyduğum müziğin kulağa hoş gelip gelmediğini sorguladım. Şuan eşlik bir sazla çalışmadığım için dışardan nasıl duyulur duyulmaz bir sorguladım. Yani bu durumu eşlik bir sazla çalışsam sanırım sorgulama durumu da ortadan kalkabilir diye düşünüyorum [K-20 (Erkek, Yüksek Lisans, Kaval)].

4. Dördüncü haftada kodlu bölümler arasında en yüksek kodlanan dinleme becerisi %33 ile Analitik Dinleme (n=19) becerisi iken, en az kodlanan ise %19 ile Estetik Dinleme (n=11) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar; Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme becerisi için 1,85 (ss=,90), Analitik Dinleme becerisi için 8,11 (ss=7,88), İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerisinde 2,60 (ss=1,64) ve Estetik Dinleme becerisi için ise 1,64 (ss=,81) olarak bulunmuştur. En yüksek puan ortalaması Analitik Dinleme iken, en düşük puan

ortalaması ise Estetik Dinleme olarak görülmektedir. Katılımcıların 4. haftada performans esnasında en çok analitik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

İkinci bölümle aynı olduğu için aslında şimdi çalarken müziğin nasıl devam edebileceğini tahmin ettim. Genellikle müzik tahmin ettiğim şekilde devam edecek. Çünkü ikinci bölümden kaynaklı ya da böyle bir durum olmadığı zamanlarda da gerçekten bu olay gerçekleşiyor. Romantik dönemlerde ya da çağdaş dönemlerdeki eserlerde tahmin ettiğim gibi olmuyor. Klasiklerde, baroklarda başka farklı bestecilerin ya da o bestecinin farklı eserlerini çaldığım için tahmin ettiğimde tahminim doğru çıkmış oluyor [K-19 (Kadın, Yüksek Lisans, Flüt)].

Şimdi burayı çalarken özellikle bağlara dikkat etmeye çalışıyorum. Çünkü 6'lamalar çalışıyorum ama her 3 notada bir yani her 3 32'likte bir bağ değişiyor. Aynı zamanda o bağ değişikliğini de hissettirmeden geçmek gerekiyor, onlara da dikkat ediyorum. Burada en önemli şey artikülasyon aslında ama burası fazla hızlı bir pasaj, hızlandırırken artikülasyonum bozuluyor [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Analitik dinlemeden sonra katılımcıların 4. haftada performans esnasında ikinci olarak en çok iyileştirme önerileri için dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Şimdi diğer çalışmalarda olduğu gibi yine perdeli bir enstrümandan yardım alacağım. Yine Lavtayla bir hatırlatma egzersizi yapacağım [K-15 (Erkek, Yüksek Lisans, Ud)].

Yaptığım performansları dinliyorum, eksiklikleri her zaman gidermeye çalışıyorum. Ama sürekli notasyon olduğu için bir duraklamalar, çok hafif rubatolar, çok hafif müziğin yapısına göre tabi o anlık benim hissettiğim şeylere göre de bazı şeyler değişebiliyor. Armonik yapıların gidişatına göre bazen rubatoyu fazlalaştırırken bazen de daha az rubato yapabiliyorum Bu da tabi ki bir öncekiyle farklılıklar oluşturuyor [K-6 (Erkek, Doktora, Piyano)].

İyileştirme önerileri için dinlemeden sonra katılımcıların 4. haftada performans esnasında çağrışımsal/duyuşsal dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Evet, çalışmanın başından beri ilk defa bu haneyi çalışırken bazı hayaller canlandı zihnimde. Özellikle bu hane ve devamında bağlamak zorunda olduğumuz teslim hane, eski Osmanlı hayatını anlatan belgesel ve filmlerde çok duyduğum melodileri çağrıştırıyor. Tiz seslerde dolanması, muhayyer sesini çok fazla hissettirmesi, bölüm sonlarında düğâh perdesine bağlaması, ardından teslim haneye bağlanan bu sesler sanki eski Osmanlı hayatını anlatan belgesellerde karşıma çıkan ezgilerle benzer. Zaten Tanburi Cemil Bey de eski Osmanlı müzisyenidir. Osmanlının son dönemleri Cumhuriyetin ilk dönemlerine denk gelir bestekârın hayatı [K-15 (Erkek, Yüksek Lisans, Ud)].

Genelde müzik zihnimde bir hikâye oluşturuyor. Çaldığım anda mesela ilk başta gergin bir adam var ya da sevdiğini arıyor ya da bulmak istediği birini arıyor. Sonra dizinin geldiği anda orada artık iyice kafası karışıyor her yeri dağıtıyor, bulmaya çalışıyor ve en sonda 3. oktav fa'da da tam olarak aydınlığa kavuşuyor. O anda bir rahatlama yaşıyor gibi böyle hikâyeler kurmaya çalışıyorum. Çünkü hikâye kurdukça çalarken daha çok özelleştiriyoruz, güzelleştiriyoruz [K-19 (Kadın, Yüksek Lisans, Flüt)].

Çağrışımsal/duyuşsal dinlemeden sonra katılımcıların 4. haftada performans esnasında en az estetik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Müziğimi performans ederken işittiğim müziğe duygu ve deneyimlerimi tam olarak aktarıp aktaramadığımı değerlendirdim. Şu anda aslında içimdeki hissettiğime yansıtmak istediğim, elime o kadar yansımıyor [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Duygu ve deneyimlerimi tam olarak aktarıp aktaramadığımı değerlendirdim. Yani çok basmakalıp çaldığım için henüz hani o nüansları vermediğim için işte crescendolar, decrescendolar henüz gelmediği için aslında duygu ve deneyimlerimi de aktaramadığımı düşünüyorum [K-14 (Kadın, Yüksek Lisans, Viyola)].

5. Beşinci haftada kodlu bölümler arasında en yüksek kodlanan dinleme becerisi %34 ile Analitik Dinleme (n=20) becerisi iken, en az kodlanan ise %14 ile Estetik Dinleme (n=8) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar; Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme becerisi için 2,17 (ss=1,15), Analitik Dinleme becerisi için 6,00 (ss=4,03), İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerisinde 2,54 (ss=1,51) ve Estetik Dinleme becerisi için ise 1,25 (ss=,46) olarak bulunmuştur. En yüksek puan ortalaması Analitik Dinleme iken, en düşük puan ortalaması ise Estetik Dinleme olarak görülmektedir. Katılımcıların 5. haftada performans esnasında en çok analitik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Buradaki sesler arasındaki ilişkiler daha önce bahsetmiştik si-do-si ve re# vardı. Armonik minör yapan re# etki ediyor eserin daha gerilmeye ulaşmasına ya da işte gevşemeye, gevşemesine etki ediyor. Bu da ses ve sesler arasındaki ilişkiyi duymakla alakalı galiba insan hissediyor [K-13 (Erkek, Yüksek Lisans, Gitar)].

Bu haftaki konumuz 4. hane yani usulün değiştiği bir çalışmayı içermektedir. 4. hanelerde kural gereği yani saz semailerinin 4. hanelerinde kural gereği, usul değişmek zorundadır. Daha yürüktür buradaki ritim. Bu haftaki çalışmamızda da 6/8'lik yürük semai usulünde bestelenmiş bir bölüm icra etmeye çalışacağım [K-15 (Erkek, Yüksek Lisans, Ud)].

Analitik dinlemeden sonra katılımcıların 5. haftada performans esnasında ikinci olarak en çok çağrışımsal/duyuşsal dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Buradaki müziği performans ederken işittiğimiz müziğin bestecisinin yani Bach'ın bizlere burada bir hikâyeyi iki ağızdan anlatır gibi dinleyerek fark ettirdiğini duyar gibiyiz [K-17 (Erkek, Doktora, Piyano)]

Bazı bölümlerde ruh halim müziğin anlatımının ötesine geçebiliyor. Çünkü o anlık hislerimizin boyutu fazlalaştıkça biraz bazen abartılı nüanslar performans anında sergilemiş olabiliyoruz [K-6 (Erkek, Doktora, Piyano)]

Çağrışımsal/duyuşsal dinlemeden sonra katılımcıların 5. haftada performans esnasında iyileştirme önerileri için dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Kaydederek işittiğim müziğe ilişkin öz değerlendirme yapıyorum. Hatta farklı bir hoca olur, akademisyen bir hoca olur ya da tanıdığımız bir flüt sanatçısı olur o şekilde göndererek yorumları almaya çalışıyorum. Yanlışlarım varsa ya da düzeltmem gereken yerler varsa yani bilgisine/öngörüsüne güvendiğim kişilerle birlikte dinleyip kaydettiğim şeyi ya da çalarken bunu değerlendirmeye çalışıyorum. Ayrıca profesyonel bir yorum da almaya çalışıyorum [K-19 (Kadın, Yüksek Lisans, Flüt)].

Şimdi buralarda evet biraz karışıklıklar var. Çünkü anahtar değişiklikleri çok sık karşımıza çıkıyor. O yüzden bazen notaları tam kavrayamadığım noktalarda entonasyonu daha temiz yapabilmek için solfej ihtiyacı duyuyorum. [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

İyileştirme önerileri için dinlemeden sonra katılımcıların 5. haftada performans esnasında en az estetik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Kendim çalarken duyduğum müziğin kulağa hoş gelip gelmediğini sorgulayarak çaldım. Bunu yapmakta zaten aslına bakarsanız doğru sesleri basabilmek veya entonasyona dikkat etmekle mümkün oluyor. Yani ne işittiğimle ilgilendim her zaman olduğu gibi [K-10 (Kadın, Yüksek Lisans, keman)].

Müziğimi performans ederken özellikle hoşuma giden bölümleri tekrar tekrar çaldım. Özellikle şurası... Buranın daha duygusal olduğunu da düşünüyorum aynı zamanda [K-16 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano)].

6. Altıncı haftada kodlu bölümler arasında en yüksek kodlanan dinleme becerisi %33 ile Analitik Dinleme (n=19) becerisi iken, en az kodlanan ise %18 ile Estetik Dinleme (n=10) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar; Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme becerisi için 2,77 (ss=1,59), Analitik Dinleme becerisi için 5,79 (ss=4,57), İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerisinde 2,33 (ss=1,45) ve Estetik Dinleme becerisi için ise 1,40 (ss=,52) olarak bulunmuştur. En yüksek puan ortalaması Analitik Dinleme iken, en düşük puan ortalaması ise Estetik Dinleme olarak görülmektedir. Katılımcıların 6. haftada performans

esnasında en çok analitik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Kendi beynimde kulağımda dinlediğim ya da yansıttığım birçok şeyi bazen çalgıma aktaramıyorum. Hani bunun da sebebi herhalde teknik olarak eksik olduğum bazı noktalardan kaynaklanıyor. Ama zihnimde canlandırıdığım melodide çok daha müzikal ifadeler var, çok daha temiz sesler var bunların bazıları buraya yansımıyor [K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello)].

Altıncı bölümün ezgisi dördüncü bölümle aynı olduğu için benzer bölümleri ayırt etmek kolay oluyor. Şu an çalışmak da kolay oluyor. Çünkü önceden çalıştığımız bir bölümdeki temanın aynısı geliyor altıncı bölümde [K-19 (Kadın, Yüksek Lisans, Flüt)].

Analitik dinlemeden sonra katılımcıların 6. haftada performans esnasında ikinci olarak en çok iyileştirme önerileri için dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için müziği bildiğim başka bir enstrümanda da performans ettim. Ben aynı zamanda bağlama çalışıyorum ki bu bölüm 3/4'lük olan bölüm ilk kavalla çalmadan önce bağlamayla da çalma isteği geldi, onunla dedim. Onun da çalımını çok keyifliydi benim için [K-20 (Erkek, Yüksek Lisans, Kaval)].

Enstrümanımdaki müziği anlamlandırabilmek için seslendirebilmek için ilk önce sağ el şeklinde solfejini yaptım sonra biraz da sol el çalıştım, ölçü ölçü çalıştım. Bir sağ elle sonra tekrar sol elle sonra birleştirerek bu şekilde çalıştım [K-16 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano)].

İyileştirme önerileri için dinlemeden sonra katılımcıların 6. haftada performans esnasında çağrışımsal/duyuşsal dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

Biraz daha hissederek, yaşadıklarımınla bağdaştırarak söylemem gerekiyor. Biraz da acıklı bir hikâyeyi anlatıyor çünkü “hicran derdi” ni anlatıyor [K-1 (Kadın, Yüksek Lisans, Şan)].

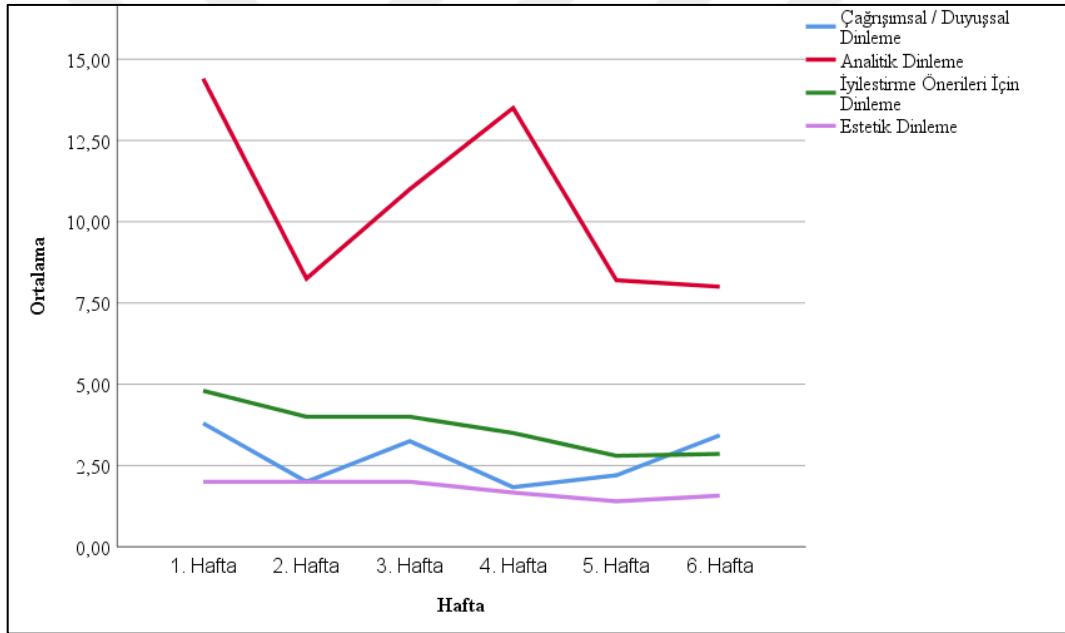
Müziğime yorgunluğumun, stresimin yansıdığı bir çalışma oldu. Oldukça yoğun zamanlar geçirdiğimde ister istemez kafamdaki düşüncelere odaklandığım olabiliyor. Bu hafta öyle bir haftaydı. Ne kadar tekrar etsem de daha önce çalgımı elime aldığımda ulaştığım performansla ulaşamadığımı gördüm. Bazen böyle olabiliyor. Bu da duygularımın, düşüncelerimin performansına direkt etkisini gösteren bir durum, yani aslında ruh halime göre değişiklik gösteriyor ve ruh halim anlatımın ötesine geçiyor [K-10 (Kadın, Yüksek Lisans, Keman)].

Çağrışımsal/duyuşsal dinlemeden sonra katılımcıların 6. haftada performans esnasında en az estetik dinleme ile ilgili yaptıkları yorumlardan en iyi temsili ifadeler aşağıda sunulmuştur.

İşittiğim müziğe duygu ve deneyimlerimi aktarıp aktaramadığımı değerlendirdim. Yani artık bir tanıdıklık kazandığım için bu bölüme aslında iyi olduğunu düşünüyorum. Baştaki ilk çalışmalardaki bu bölümü çaldığım zamana göre çok daha kendime güveniyorum. Daha önceki müzik deneyimimi aktarabiliyorum [K-2 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano)].

Enstrümanımdaki müziği performans ederken duyduğum müziğin kulağa hoş gelip gelmediğini sorguladım. Artık teknik olarak birçok şeyi gerçekleştirdim. Bunun sonucunda müziğin ortaya çıkışını ve müziğin kulağa hoş gelip gelmediğini kendimce sorguladım [K-5 (Erkek, Doktora, Piyano)].

Katılımcılardan elde edilen haftalık dinleme becerileri değişiminin puan ortalamalarına göre çizgi grafiği aşağıdaki şekilde sunulmuştur.

Grafik 1

Dinleme Becerilerine Ait Puan Ortalamalarının Haftalık Değişimi (Çizgi Grafiği)

Grafik 1’de; dinleme becerilerine ait puan ortalamalarının haftalık değişimi verilmiştir. Elde edilen tanımlayıcı istatistiklere ve grafiğe göre; çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisi, ilk haftada en yüksek ortalama değere sahipken, ikinci ve dördüncü haftalarda belirgin bir düşüş yaşamıştır ve son iki haftada yükselme eğilimi göstermiştir. Analitik dinleme becerisi ilk haftalardan itibaren bir yükselme yaşamış ve dördüncü haftada en yüksek puan düzeyine ulaşarak son iki haftada azalma sürecine girmiştir.

İyileştirme önerileri için dinleme becerisi, genel olarak düşük puanlarla karakterize edilmiştir ve ilk haftadan itibaren bir azalma eğilimi gösterirken, son üç haftada nispeten istikrarlı kalmıştır. Estetik dinleme becerisi ise diğer tüm dinleme becerilerine göre haftalık olarak en düşük puan ortalamasında seyretmiş ve istikrarlı bir görünüm sergilemiştir. Altıncı haftada çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisi, iyileştirme önerileri için dinleme becerisinin puan ortalamasının üstüne çıkmıştır.

Grafik 1, çeşitli dinleme becerileri için ortalama puanlardaki haftalık değişimlerin ayrıntılı bir görünümünü sunmaktadır. Hem grafik hem de beraberindeki tanımlayıcı istatistikler daha yakından incelendiğinde, kayda değer birkaç gözlem ortaya çıkmaktadır. İlk olarak, çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisi ilk hafta boyunca en yüksek ortalama değeri sergilemiştir. Bu durum da bu beceri alanında güçlü bir performansa işaret etmektedir. Bununla birlikte, bu becerinin ikinci ve dördüncü haftalarında önemli bir düşüş gözlenmiş, gözlem dönemi boyunca bu becerinin yeterliliğinde olası dalgalanmalar tespit edilmiştir. Son iki haftada ise pozitif bir yükseliş eğilimi göstermiştir. Bu durum, çalışma döneminin sonlarına doğru bu beceride olası bir iyileşme veya gelişmeye işaret etmektedir. Analitik dinleme becerisi ilk haftadan başlayarak dördüncü haftada zirveye ulaşan bir yükseliş eğilimi göstermiştir. Daha sonra, son iki haftada bir düşüş evresi yaşamış, bu da bu becerinin performansının dinamiklerinde bir değişime işaret etmiştir. Buna karşın iyileştirme önerileri için dinleme becerisi, gözlem dönemi boyunca sürekli olarak düşük puanlar almıştır. Bu durum, bu beceride sürekli bir zorluğa ya da nispeten sınırlı bir yeterliliğe işaret etmektedir. Grafik 1 incelendiğinde iyileştirme önerileri için dinleme becerileri, ilk haftadan itibaren düşüş eğilimi göstermiş ancak son üç haftada nispeten sabit kalmıştır. Bu durum beceri gelişiminde bir düzlüğe işaret ediyor olarak değerlendirilebilmektedir. Estetik dinleme becerisi ise diğer tüm dinleme becerilerine kıyasla sürekli olarak en düşük ortalama puanları sergilemiş ve bu beceri çalışma süresi boyunca nispeten sabit kalmıştır. Zaman içinde dalgalanmalar gösteren diğer becerilerden ayrılan bu becerinin performansı nispeten tutarlı bir eğilim göstermiştir. Altıncı haftada çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisinin, iyileştirme önerileri için dinleme becerisinin ortalama puanını geçtiği gözlemi dikkat çekicidir. Bu durum, önceki beceride bir gelişme ya da artış olduğuna işaret etmektedir.

4.2. Cinsiyete Göre Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin İncelenmesi

Dinleme becerilerindeki haftalık değişimin cinsiyete göre incelenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Mann-Whitney U testi bağımsız örneklerin ele alındığı ve küçük örneklem için uygulanan bir analiz türüdür (Karagöz, 2019, s. 580). Bağımsız Örneklem T-Testine göre veri setinin normal dağılım göstermesi gerekmemektedir (Kalaycı, 2006, s. 99). Mann-Whitney U testi, küçük örneklem grubunun ele alındığı çalışmalarda T-Test'e göre daha güçlü sonuçlar vermektedir (Kartal, 2006, s. 192). Araştırmanın bu bölümünde Mann-Whitney U testinin yapılma amacı, dinleme becerilerinde haftalık değişimin cinsiyete göre incelenmesidir. Dolayısıyla haftalık olarak elde edilen dinleme becerilerine ait veriler cinsiyete göre incelenmiştir. Uygulanan analize ait bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5

Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin Cinsiyete Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U Test)

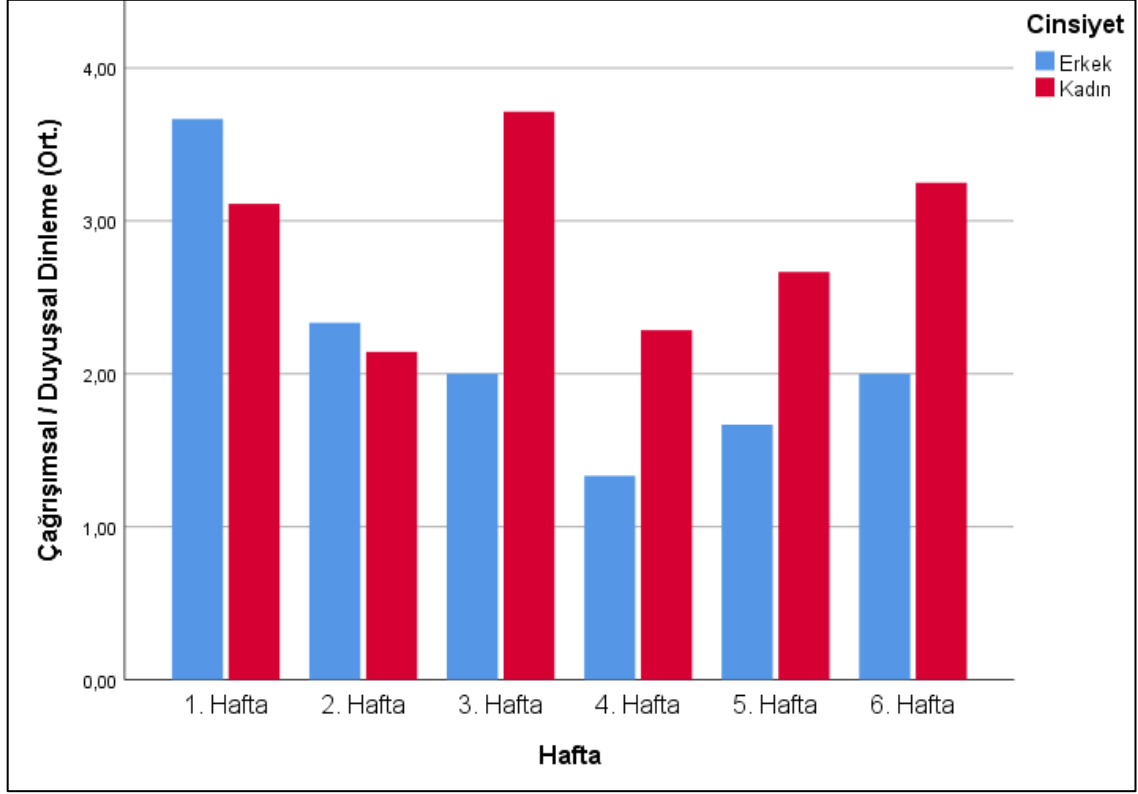
Dinleme Becerisi – Hafta				
Birinci Hafta	Cinsiyet	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Erkek	3,67	2,50	0,63
	Kadın	3,11	2,00	
Analitik Dinleme	Erkek	4,67	4,00	0,01*
	Kadın	10,20	10,00	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Erkek	2,00	2,00	0,04*
	Kadın	3,89	4,00	
Estetik Dinleme	Erkek	1,00	1,00	0,21
	Kadın	2,00	2,00	
İkinci Hafta	Cinsiyet	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Erkek	2,33	3,00	0,37
	Kadın	2,14	2,00	
Analitik Dinleme	Erkek	5,44	5,00	0,02*
	Kadın	10,30	10,00	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Erkek	2,43	1,00	0,73
	Kadın	2,56	2,00	
Estetik Dinleme	Erkek	1,67	1,00	1,00
	Kadın	1,67	1,00	
Üçüncü Hafta	Cinsiyet	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Erkek	2,00	2,00	0,21
	Kadın	3,71	3,00	
Analitik Dinleme	Erkek	5,80	5,50	0,29
	Kadın	9,50	7,00	

İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Erkek	2,38	1,50	0,63
	Kadın	2,43	2,00	
Estetik Dinleme	Erkek	1,40	1,00	0,69
	Kadın	1,67	1,00	
Dördüncü Hafta	Cinsiyet	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Erkek	1,33	1,00	0,07
	Kadın	2,29	3,00	
Analitik Dinleme	Erkek	5,89	5,00	0,41
	Kadın	10,10	7,00	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Erkek	3,14	3,00	0,40
	Kadın	2,13	2,00	
Estetik Dinleme	Erkek	1,40	1,00	0,27
	Kadın	1,83	2,00	
Beşinci Hafta	Cinsiyet	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Erkek	1,67	1,00	0,05*
	Kadın	2,67	3,00	
Analitik Dinleme	Erkek	3,60	3,50	0,01*
	Kadın	8,40	7,50	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Erkek	3,50	3,50	0,20
	Kadın	2,11	2,00	
Estetik Dinleme	Erkek	1,00	1,00	0,24
	Kadın	1,40	1,00	
Altıncı Hafta	Cinsiyet	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Erkek	2,00	1,00	0,13
	Kadın	3,25	3,00	
Analitik Dinleme	Erkek	2,78	2,00	0,01*
	Kadın	8,50	8,00	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Erkek	2,33	1,50	0,66
	Kadın	2,33	2,00	
Estetik Dinleme	Erkek	1,33	1,00	0,79
	Kadın	1,43	1,00	

Tablo 5’te dinleme becerilerindeki haftalık değişim incelendiğinde; birinci haftada Analitik Dinleme ($p=,01$, $p<,05$) ve İyileştirme Önerileri İçin Dinleme ($p=,04$, $p<,05$) becerilerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Verilere göre; birinci haftada kadınların Analitik Dinleme ve İyileştirme Önerileri İçin Dinleme becerilerinin erkeklere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur. İkinci haftada kadınların Analitik Dinleme ($p=,02$, $p<,05$) becerisi, erkeklere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. Üçüncü ve dördüncü haftalarda ise cinsiyetler arasında dinleme becerilerine göre; istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir ($p>,05$). Beşinci haftada kadınların Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme ($p=,05$, $p<,05$) ve Analitik Dinleme ($p=,01$, $p<,05$) becerileri erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. Altıncı haftada ise kadınların Analitik

Dinleme ($p=,01$, $p<,05$) becerileri erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur.

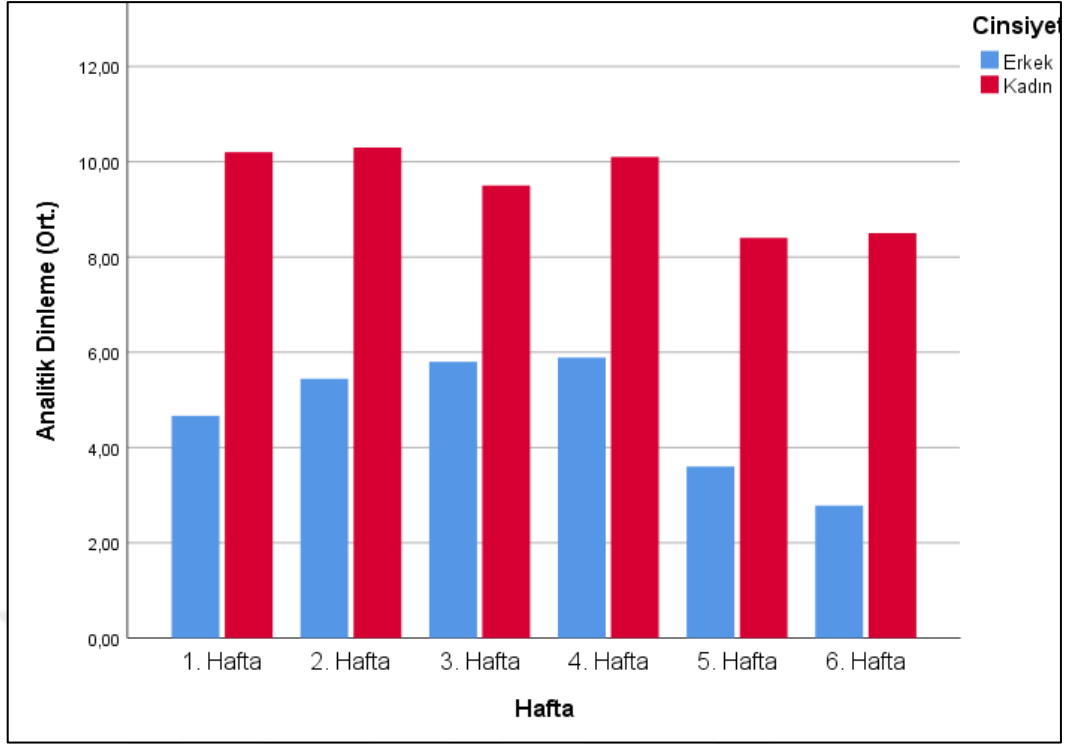
Cinsiyete göre dinleme becerilerinin haftalık değişimi Grafik 2’de sunulmuştur.

Grafik 1

Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi

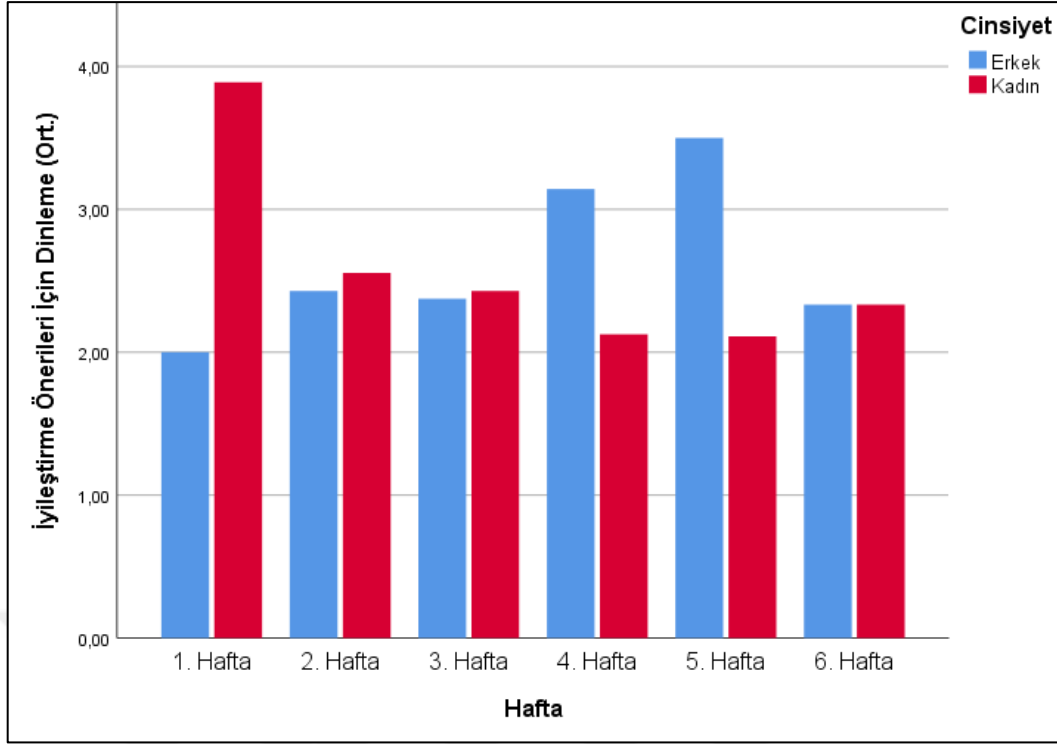
Grafik 2’de Çağrışımsal/Duyuşsal dinleme becerisinin cinsiyete göre haftalık değişimi incelendiğinde, erkeklerde çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisinin ilk haftalardan itibaren kademeli bir şekilde düşüşe geçtiği ve kadınlarda ise kademeli bir şekilde yükselişe geçtiği görülmektedir. Bulgulara dayalı olarak; erkek ve kadın arasındaki çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisi farkının dördüncü ve beşinci haftalarda istatistiksel olarak anlamlı olduğu söylenebilir.

Grafik 2

Analitik Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi

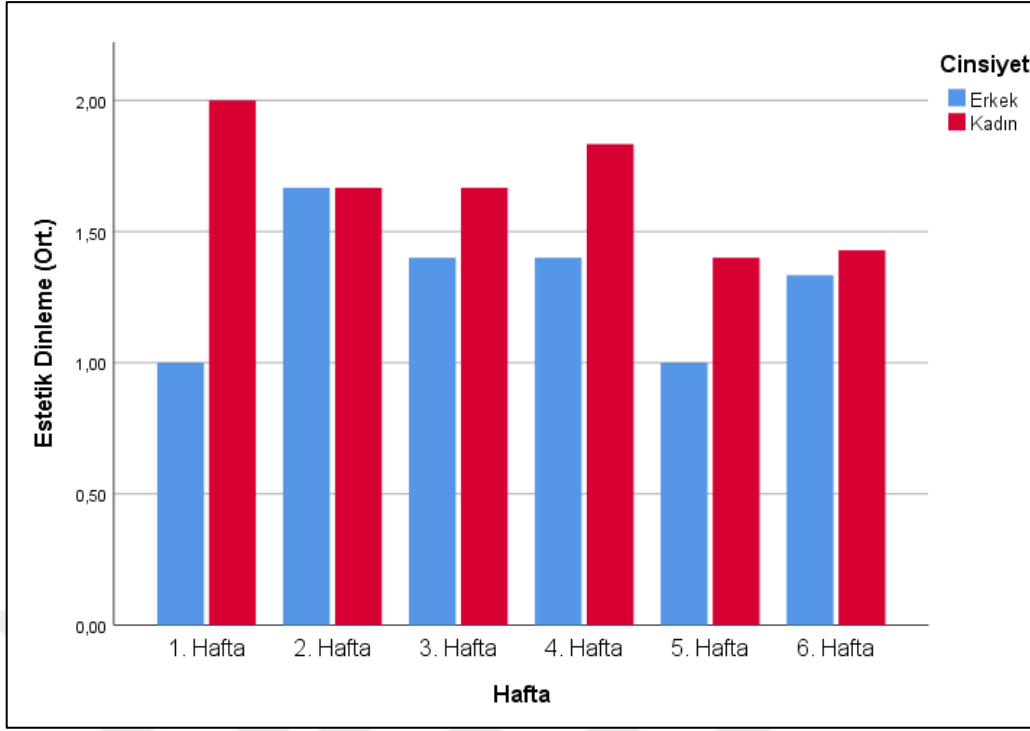
Grafik 3'te analitik dinleme becerisinin cinsiyete göre haftalık değişimi incelendiğinde, erkeklerde analitik dinleme becerisinin ilk haftadan dördüncü haftaya kadar kademeli bir şekilde yükseldiği ve son iki haftada ise düşüşe geçtiği görülmektedir. Kadınlarda ise erkeklere göre nispeten sabit ve tutarlı bir seyir izlenmiştir. Birinci, ikinci, beşinci ve altıncı haftalarda kadınlar ve erkekler arasındaki puan farkı istatistiksel olarak anlamlıdır. Üçüncü ve dördüncü haftalarda ise erkek ve kadınlar arasındaki analitik dinleme becerisi farkı, istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Grafik 3

İyileştirme Önerileri İçin Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi

Grafik 4'te iyileştirme önerileri için dinleme becerisinin cinsiyete göre haftalık değişimi incelendiğinde, ilk haftada kadınlar, erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek puana sahipken, sonraki haftalarda bu puan farkı istatistiksel olarak anlamlı olmayan bir duruma gelmiştir. Erkeklerin ikinci haftadan beşinci haftaya kadar iyileştirme önerileri için dinleme becerisine ait puan ortalamasının yükselişi dikkat çekicidir. Altıncı haftada erkek ve kadınların puan ortalamaları eşitlenmiştir.

Grafik 4

Eстетик Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi

Eстетик Dinleme Becerisi'nin Cinsiyete Göre Haftalık Değişimi

Grafik 5'te estetik dinleme becerisinin cinsiyete göre haftalık değişimi incelendiğinde, kadınların genel olarak erkeklere göre daha yüksek istatistiklere sahip olduğu görülmektedir. Erkeklerin estetik dinleme becerisi düzeylerinin ikinci haftadan beşinci haftaya kadar düşüşe geçtiği görülmüş fakat kadın ve erkekler arasındaki puan farkının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir.

4.3. Eğitim Düzeyine Göre Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin İncelenmesi

Dinleme becerilerindeki haftalık değişimin eğitim düzeyine göre incelenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Mann-Whitney U testinin yapılma amacı, dinleme becerilerinde haftalık değişimin eğitim düzeyine göre incelenmesidir. Dolayısıyla haftalık olarak elde edilen dinleme becerilerine ait veriler eğitim düzeyine göre incelenmiştir. Uygulanan analiz sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6

Dinleme Becerilerindeki Haftalık Değişimin Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U Test)

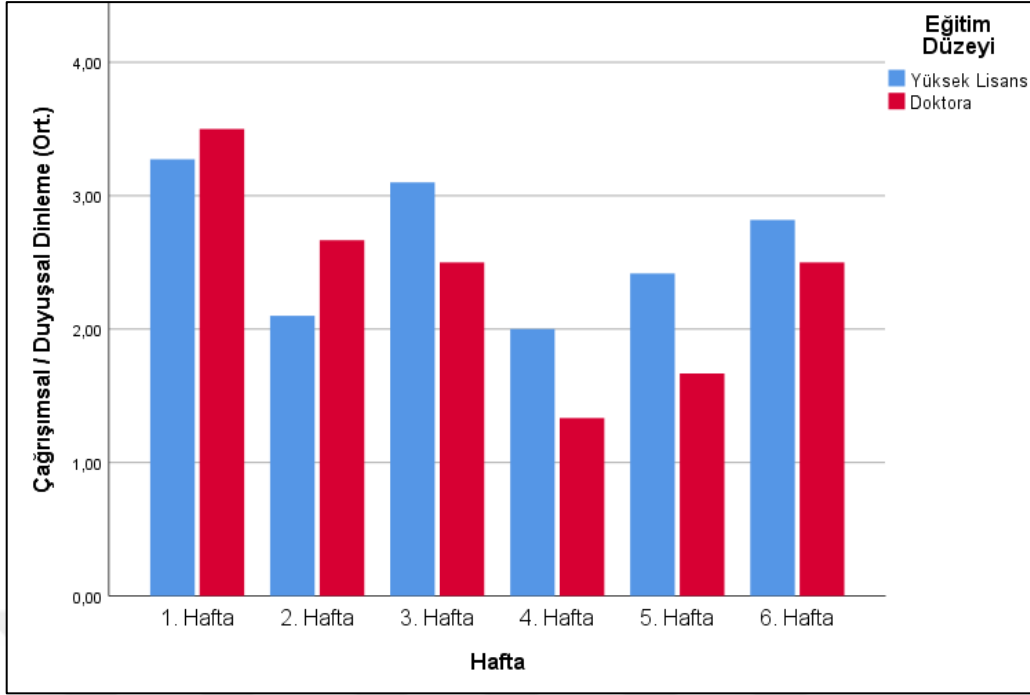
Dinleme Becerisi – Hafta				
Birinci Hafta	Eğitim Düzeyi	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Yüksek Lisans	3,27	2,00	,787
	Doktora	3,50	2,00	
Analitik Dinleme	Yüksek Lisans	7,85	5,00	,692
	Doktora	7,00	6,50	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Yüksek Lisans	3,33	3,00	,198
	Doktora	2,20	2,00	
Estetik Dinleme	Yüksek Lisans	2,00	2,00	,453
	Doktora	1,50	1,50	
İkinci Hafta	Eğitim Düzeyi	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Yüksek Lisans	2,10	1,50	,214
	Doktora	2,67	3,00	
Analitik Dinleme	Yüksek Lisans	8,92	7,00	,201
	Doktora	6,00	5,50	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Yüksek Lisans	3,00	2,50	,038*
	Doktora	1,00	1,00	
Estetik Dinleme	Yüksek Lisans	1,40	1,00	,157
	Doktora	3,00	3,00	
Üçüncü Hafta	Eğitim Düzeyi	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Yüksek Lisans	3,10	2,00	,824
	Doktora	2,50	2,50	
Analitik Dinleme	Yüksek Lisans	8,29	5,50	1,000
	Doktora	6,17	6,00	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Yüksek Lisans	3,00	2,00	,028*
	Doktora	1,20	1,00	
Estetik Dinleme	Yüksek Lisans	1,67	1,00	,378
	Doktora	1,00	1,00	
Dördüncü Hafta	Eğitim Düzeyi	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Yüksek Lisans	2,00	2,00	,276
	Doktora	1,33	1,00	
Analitik Dinleme	Yüksek Lisans	8,85	5,00	,894
	Doktora	6,50	7,00	
İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	Yüksek Lisans	2,60	2,00	,752
	Doktora	2,60	2,00	
Estetik Dinleme	Yüksek Lisans	1,75	1,50	,498
	Doktora	1,33	1,00	
Beşinci Hafta	Eğitim Düzeyi	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	Yüksek Lisans	2,42	2,50	,156
	Doktora	1,67	1,00	
Analitik Dinleme	Yüksek Lisans	6,36	5,50	,405
	Doktora	5,17	4,00	

İyileştirme Önerileri İçin	Yüksek Lisans	2,36	2,00	
Dinleme	Doktora	3,50	3,50	,188
Estetik Dinleme	Yüksek Lisans	1,40	1,00	
	Doktora	1,00	1,00	,237
Altıncı Hafta	Eğitim Düzeyi	Ort.	Med.	p (2-tailed)
Çağrışımsal / Duyuşsal	Yüksek Lisans	2,82	3,00	
Dinleme	Doktora	2,50	2,50	,919
Analitik Dinleme	Yüksek Lisans	6,29	5,50	
	Doktora	4,40	2,00	,708
İyileştirme Önerileri İçin	Yüksek Lisans	2,36	2,00	
Dinleme	Doktora	2,25	1,50	,679
Estetik Dinleme	Yüksek Lisans	1,57	2,00	
	Doktora	1,00	1,00	,109

Tablo 6’da dinleme becerilerindeki haftalık değişimin eğitim düzeyine göre dağılımları incelendiğinde; birinci haftada eğitim düzeyine göre dinleme becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir ($p>,05$). İkinci ($p=,038$, $p<,05$) ve üçüncü ($p=,028$, $p<,05$) haftada iyileştirme önerileri için dinleme becerisine ait puan ortalamalarında eğitim düzeyi yüksek lisans olanların puanları, eğitim düzeyi doktora olanlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. Dördüncü, beşinci ve altıncı haftalarda eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

Eğitim düzeyine göre dinleme becerilerinin haftalık değişim grafikleri aşağıda sunulmuştur.

Grafik 6’da; çağrışımsal/duyuşsal dinleme becerisi’nin eğitim düzeyine göre haftalık değişimine yer verilmiştir.

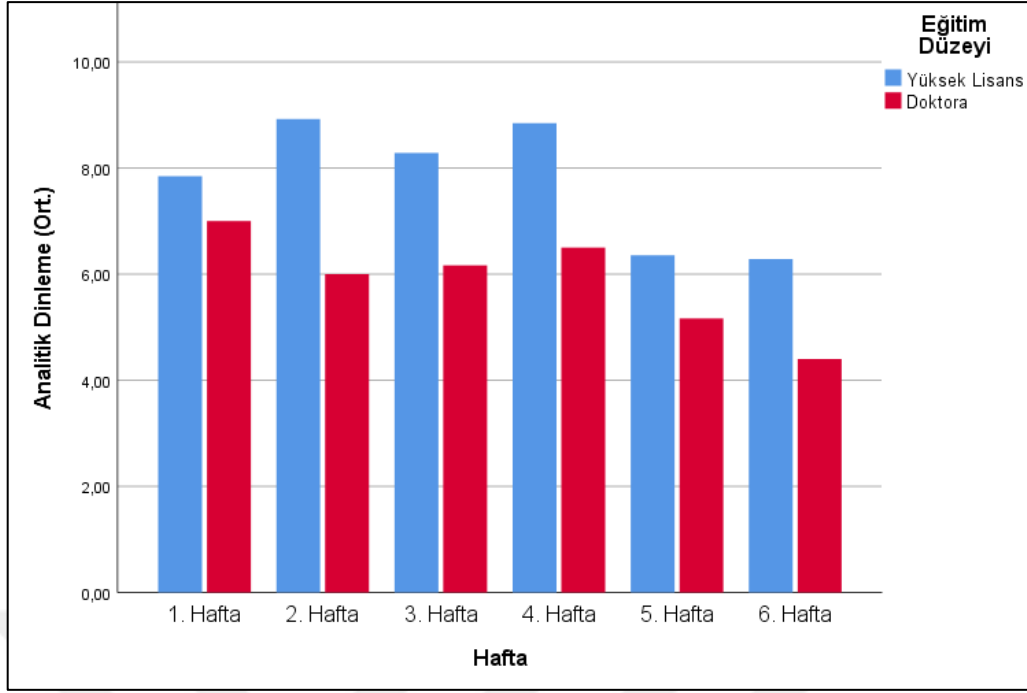

Grafik 5

Çağrışimsal/Duyuşsal Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi

Grafik 6'da çağrışimsal/duyuşsal dinleme becerisinin eğitim düzeyine göre haftalık değişimi incelendiğinde; yüksek lisans yapanların çağrışimsal/duyuşsal dinleme becerisi düzeylerinin ilk haftada daha yüksek, sonraki haftalarda ise ilk haftaya göre daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Doktora yapanların ise çağrışimsal/duyuşsal dinleme becerisi düzeylerinin ilk haftalardan dördüncü haftaya kadar kademeli bir şekilde düştüğü ve son iki haftada ise yükselişe geçtiği görülmektedir. Eğitim düzeyine göre çağrışimsal/duyuşsal dinleme becerisi düzeylerinde, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

Grafik 7'de; analitik dinleme becerisi'nin eğitim düzeyine göre haftalık değişimi sunulmuştur.

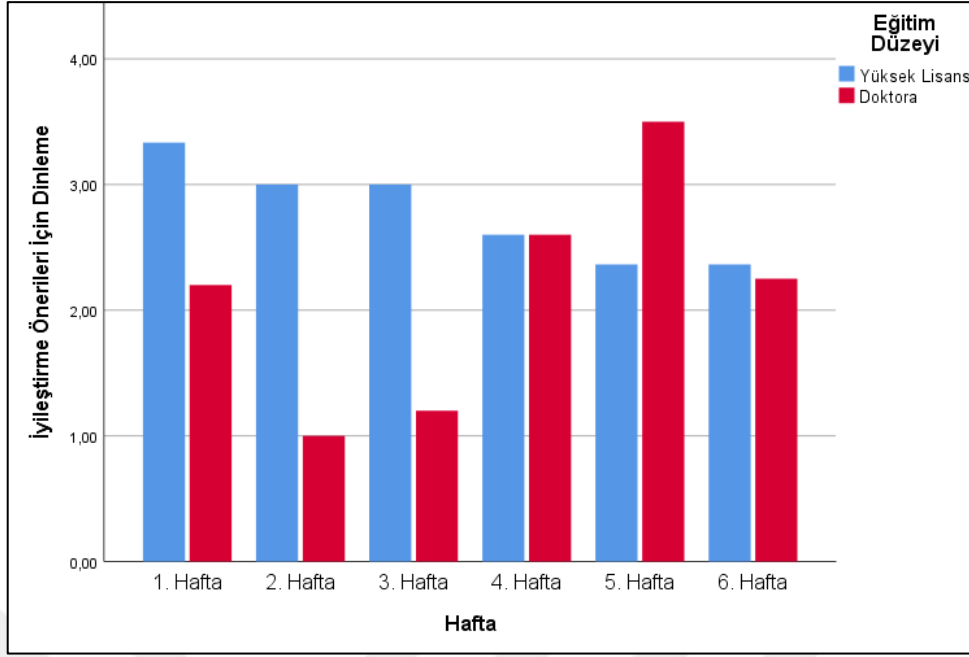

Grafik 6 Analitik Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre

Analitik Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi

Grafik 7'de analitik dinleme becerisinin eğitim düzeyine göre haftalık değişimi incelendiğinde; yüksek lisans yapanların analitik dinleme becerilerinin ilk dört hafta boyunca yüksek, son iki haftada ilk haftalara göre daha düşük seyrettiği görülmektedir. Doktora yapanların ise ilk haftalardan dördüncü haftaya kadar dalgalı bir seyre sahip olduğu tespit edilmiştir. Son iki haftada hem yüksek lisans hem de doktora yapanların analitik dinleme becerisi düzeylerinin düşüşe geçtiği söylenebilir. Eğitim düzeyine göre analitik dinleme becerisinin haftalık değişimleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Grafik 8'de; iyileştirme önerileri için dinleme becerisi'nin eğitim düzeyine göre haftalık değişimine yer verilmiştir.

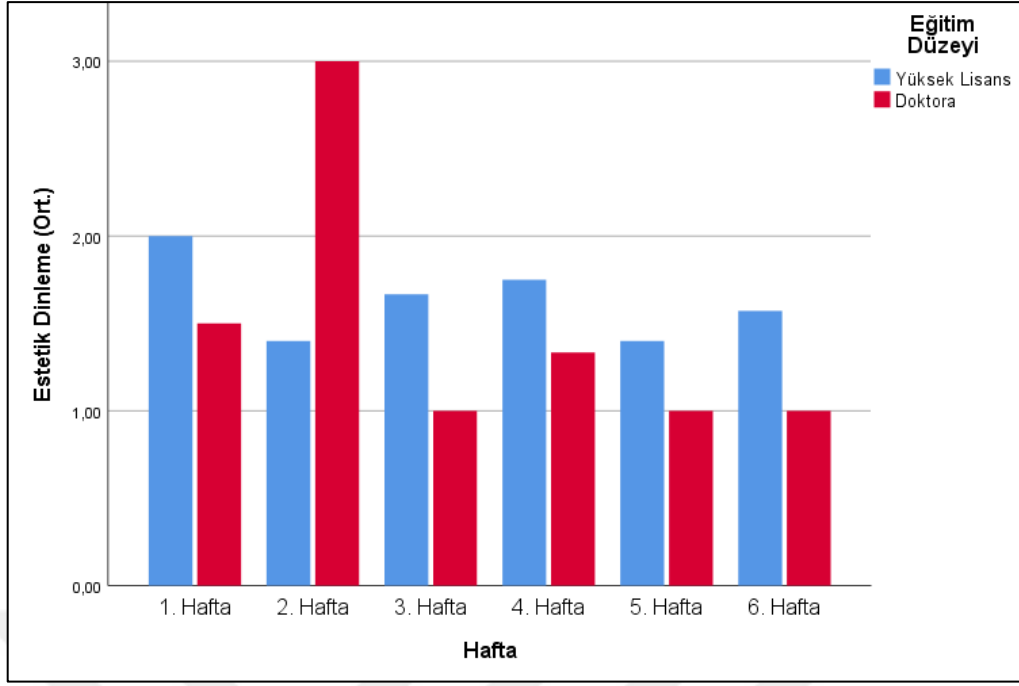

Grafik 7 İyileştirme Önerileri İçin Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi

İyileştirme Önerileri İçin Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi

Grafik 8'de iyileştirme önerileri için dinleme becerisinin eğitim düzeyine göre haftalık değişimi incelendiğinde; yüksek lisans yapanların iyileştirme önerileri için dinleme becerileri ilk haftalardan itibaren son haftaya kadar kademeli olarak düşüşe geçmiştir. Doktora yapanların iyileştirme önerileri için dinleme becerisi düzeyleri ise ilk haftalardan başlayarak beşinci haftaya kadar kademeli bir şekilde yükselmiş ve altıncı haftada düşmüştür. Eğitim düzeyine göre iyileştirme önerileri için dinleme becerisi düzeylerinde, ikinci ve üçüncü haftalardaki puan farklılıkları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Grafik 9'da; estetik dinleme becerisi'nin eğitim düzeyine göre haftalık değişimi sunulmuştur.

Grafik 8

Estetik Dinleme Becerisi'nin Eğitim Düzeyine Göre Haftalık Değişimi

Grafik 9'da estetik dinleme becerisinin eğitim düzeyine göre haftalık değişimi incelendiğinde; yüksek lisans yapanların ilk haftalardan son haftaya kadar istikrarlı bir seyir izlediği, doktora yapanların ise ikinci haftada en yüksek puan değerine ulaşarak son haftalara kadar nispeten tutarlı bir izlenim gösterdiği görülmektedir. Haftalık olarak estetik dinleme becerisi düzeylerinde eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

4.4. Genel Dinleme Becerisi Düzeyindeki Değişimin İncelenmesi

Katılımcıların sahip olduğu genel dinleme becerisi düzeyinin ve alt boyutlarının birinci hafta ve altıncı hafta arasında anlamlı bir farka sahip olup olmadığının test edilebilmesi amacıyla Wilcoxon Signed Rank (Wilcoxon Sıralı İşaretler) testi uygulanmıştır. Analizlerin uygulanabilmesi için katılımcıların ilk hafta ve son haftada dinleme becerilerine göre elde ettiği puanların toplamı alınmış ve ilk hafta skoru ile son hafta skoru arasında karşılaştırma yapılmıştır. Uygulanan analiz sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7*Genel Dinleme Becerisi Düzeyindeki Değişim (Wilcoxon Signed Rank Test)*

Değişken	Ort.	Medyan	Z	p
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi ^a	10,05	9,00	-2,399	,016*
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	13,75	13,50		
İlk hafta Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	2,00	2,00	-2,332	,020*
Son hafta Çağrışımsal / Duyuşsal Dinleme	3,45	3,00		
İlk hafta Analitik Dinleme	5,55	6,00	-,113	,910
Son hafta Analitik Dinleme	5,65	4,50		
İlk hafta İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	2,05	2,00	-,857	,391
Son hafta İyileştirme Önerileri İçin Dinleme	2,70	2,00		
İlk hafta Estetik Dinleme	,45	,00	-2,782	,005*
Son hafta Estetik Dinleme	1,95	1,50		

* $p < ,05$ noktasında istatistiksel olarak anlamlı.^a. Genel dinleme becerisi düzeyi, katılımcıların Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme, Analitik Dinleme, İyileştirme Önerileri İçin Dinleme ve Estetik Dinleme boyutlarından aldığı puanların toplamı ile hesaplanmıştır.

Tablo 7’de uygulanan analiz sonucunu gösteren yukarıdaki Wilcoxon signed rank test sonuçlarına göre; ilk hafta ve son hafta sahip olunan genel dinleme becerisi düzeyleri farkı, son hafta lehine istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z = -2,399$, $p < ,05$). Elde edilen bulgular ilk haftada sahip olunan genel beceri düzeyinin, son haftada istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde artışa sahip olduğunu göstermektedir. Genel dinleme becerilerine ait faktörlere göre inceleme yapıldığında, Çağrışımsal/Duyuşsal Dinleme ($Z = -2,332$, $p < ,05$) ve Estetik Dinleme ($Z = -2,782$, $p < ,05$) becerilerinin düzeyine ait ilk hafta ve son hafta puanlarında, son hafta puanı lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir. Katılımcıların son haftadaki Çağrışımsal/Duyuşsal ve Estetik Dinleme becerisi düzeyleri, ilk haftaya göre anlamlı bir şekilde yükselmiştir. Analitik ($Z = -,113$, $p > ,05$) ve İyileştirme Önerileri İçin Dinleme ($Z = -,857$, $p > ,05$) becerisi düzeylerinde, ilk hafta ve son hafta puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

4.5. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Sıklığına Göre İncelenmesi

Genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftalık çalışma sıklığına göre incelenmesi için Kruskal Wallis-H testi uygulanmıştır. Uygulanan analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8

Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Sıklığına Göre İncelenmesi (Kruskal Wallis-H)

Değişken	Sıklık	Ort.	Med.	H	p	Fark
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi	1 Haftada üç gün 2 Haftada beş gün 3 Her gün	7,25 9,38 11,57	4,00 8,50 9,00	2,663	,264	-
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	1 Haftada üç gün 2 Haftada beş gün 3 Her gün	7,75 13,13 17,57	7,50 12,50 17,00	7,120	,028*	3>1

* $p < ,05$ noktasında istatistiksel olarak anlamlı.

Tablo 8’de genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftalık çalışma sıklığına göre incelendiği Kruskal Wallis-H analizi sonuçlarına göre; ilk haftadaki genel dinleme becerisi düzeylerinde enstrümana haftalık çalışma sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmezken ($H=2,663$, $p>,05$), son haftadaki genel dinleme becerisi düzeylerinin enstrümana haftalık çalışma sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($H=7,120$, $p<,05$). Yapılan Post-Hoc Tamhane’s T2 analizi sonucunda, enstrümana haftalık olarak her gün çalışan bireylerin genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftada üç gün çalışanlara göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

4.6. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Saatine Göre İncelenmesi

Katılımcılara ayrıca enstrümana haftalık olarak kaç saat çalıştıklarına dair soru yöneltilmiştir. Bu soruya yönelik olarak katılımcılardaki genel dinleme becerisi düzeylerinin haftalık enstrümana çalışma saatine göre analizi Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9

Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin, Enstrümana Haftalık Çalışma Saatine Göre İncelenmesi (Kruskal Wallis-H)

Değişken		Saat	Ort.	Med.	H	p	Fark
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi	1	6-7	6,25	4,00	2,518	,284	-
	2	7-8	9,00	8,50			
	3	8-9	11,60	8,00			
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	1	6-7	11,25	8,00	6,940	,025*	3>1
	2	7-8	12,83	13,00			
	3	8-9	15,40	14,50			

* $p < ,05$ noktasında istatistiksel olarak anlamlı.

Tablo 9’da genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftalık çalışma saatine göre incelendiği Kruskal Wallis-H analizi sonuçlarına göre; ilk haftadaki genel dinleme becerisi düzeylerinde enstrümana haftalık çalışma saatine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmezken ($H=2,518$, $p>,05$), son haftadaki genel dinleme becerisi düzeylerinin enstrümana haftalık çalışma saatine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($H=6,940$, $p<,05$). Yapılan Post-Hoc Tamhane’s T2 analizi sonucunda, enstrümana haftalık olarak 8-9 saat çalışan bireylerin genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftalık olarak 6-7 saat çalışanlara göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

4.7. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Mesleğe Göre İncelenmesi

Genel dinleme becerisi düzeylerinin, yapılan mesleğe göre incelenmesi için Kruskal Wallis-H testi uygulanmıştır. Uygulanan analiz sonuçları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10*Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Mesleğe Göre İncelenmesi (Kruskal Wallis-H)*

Değişken	Meslek	Ort.	Med.	H	p	Fark
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi	1 Akademisyen	14,00	14,00	1,558	,816	-
	2 Çalışmıyor	8,00	8,00			
	3 Müzik Öğretmeni	10,20	10,00			
	4 Tıp Doktoru	10,00	8,00			
	5 TSK Personeli	8,00	9,00			
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	1 Akademisyen	25,00	25,00	6,241	,042*	1,3>2,5
	2 Çalışmıyor	5,00	5,00			
	3 Müzik Öğretmeni	19,50	19,00			
	4 Tıp Doktoru	13,00	13,00			
	5 TSK Personeli	12,87	12,00			

* $p < ,05$ noktasında istatistiksel olarak anlamlı.

Tablo 10’da genel dinleme becerisi düzeylerinin, yapılan mesleğe göre incelendiği Kruskal Wallis-H analizi sonuçlarına göre; ilk haftadaki genel dinleme becerisi düzeylerinin yapılan mesleğe göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ($H=1,558$, $p>,05$) belirlenmiştir. Fakat son haftadaki genel dinleme becerisi düzeylerinin yapılan mesleğe göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir ($H=6,241$, $p<,05$). Yapılan Post-Hoc Tamhane’s T2 analizi sonucunda mesleği akademisyen ve müzik öğretmeni olanların genel dinleme becerisi düzeylerinin, mesleği TSK personeli olan ve çalışmayanlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

4.8. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Genel dinleme becerisi düzeylerinin, cinsiyete göre incelenmesi için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Uygulanan analiz sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11*Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U)*

Değişken	Cinsiyet	Ort.	Med.	U	p
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi	Erkek	7,70	8,00	22,000	,035*
	Kadın	12,40	13,50		
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	Erkek	13,30	12,50	44,000	,684
	Kadın	14,20	14,50		

* $p < ,05$ noktasında istatistiksel olarak anlamlı.

Tablo 11’de genel dinleme becerisi düzeylerinin, cinsiyete göre incelendiği Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre; ilk haftadaki genel dinleme becerisi düzeyinin kadınlarda daha yüksek olduğu ($U=22,000$, $p < ,05$), fakat son haftada bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ($U=44,000$, $p > ,05$) tespit edilmiştir.

4.9. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi

Genel dinleme becerisi düzeylerinin, eğitim düzeyine göre incelenmesi için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Uygulanan analiz sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12*Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi (Mann-Whitney U)*

Değişken	Eğitim Düzeyi	Ort.	Medyan	U	p
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi	Yüksek Lisans	9,64	9,00	36,500	,659
	Doktora	11,00	9,00		
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	Yüksek Lisans	12,50	12,50	27,500	,239
	Doktora	16,67	15,00		

Tablo 12’de genel dinleme becerisi düzeylerinin eğitim düzeyine göre incelendiği Mann Whitney U analizi sonuçlarına göre; ilk hafta ve son hafta genel dinleme becerisi düzeylerinin, bireylerin sahip olduğu eğitim düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($p > ,05$). Elde edilen bulgular, yüksek lisans ve doktora yapanların arasında genel dinleme becerisi farklılığının istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir.

4.10. Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Enstrümandaki Deneyim Süresine Göre İncelenmesi

Genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümandaki deneyim süresine göre incelenmesi için enstrümandaki deneyim sürelerinin kategorize edilerek uygulandığı Kruskal-Wallis H analizi bulguları Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13

Genel Dinleme Becerisi Düzeylerinin Enstrümandaki Deneyim Süresine Göre İncelenmesi (Kruskal-Wallis H)

Değişken	Deneyim	Ort.	Med.	H	p
İlk hafta genel dinleme becerisi düzeyi	10 yıldan az	9,40	9,00	2,352	,503
	10-15 yıl	11,33	12,00		
	16-21 yıl	12,50	13,50		
	22 yıl ve üzeri	7,20	8,00		
Son hafta genel dinleme becerisi düzeyi	10 yıldan az	11,60	11,00	2,538	,469
	10-15 yıl	12,50	13,50		
	16-21 yıl	18,75	19,00		
	22 yıl ve üzeri	13,40	13,00		

Tablo 13'te genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümandaki deneyim sürelerine göre incelendiği Kruskal-Wallis H analizi sonuçlarına göre, genel dinleme becerisi düzeylerinin enstrümandaki deneyim sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>,05$).

V. BÖLÜM

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, mevcut çalışmaya katılan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin enstrümanlarındaki müziği performans ettikleri sırada dinleme becerilerinin incelenmesine ilişkin sonuçlar ve öneriler sunulmaktadır.

SONUÇLAR

Müzik eğitiminde lisansüstü öğrencilerin enstrümanlarında performans ettikleri müzikleri dinleme becerilerinin incelenmesine ilişkin yapılan araştırmanın sonuçlarına göre:

Katılımcıların verdikleri cevaplardan yola çıkılarak dinleme becerileri 4 farklı kategori altında ele almıştır. Bu kategoriler: Çağrışımsal/duyuşsal dinleme, analitik dinleme, iyileştirme önerileri için dinleme ve estetik dinleme olarak sınıflandırılmıştır. Katılımcılardan elde edilen demografik bulgular ve kategorik değişkenler bu 4 ana başlık çerçevesinde analiz edilmiştir. Bu sonuçlara göre; katılımcılardan haftalık olarak elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri şöyledir; tüm haftalarda en yüksek puan ortalaması %36 (7,65) ile analitik dinleme iken, en düşük puan ortalaması %11 (1,67) ile estetik dinleme olmuştur. Çalışmanın sonuçları, Ören'in de (2019) dinleme becerileri üzerine yaptığı çalışmasının sonuçları ile benzerdir. Ören'in (2019) çalışmasında katılımcılara uyguladığı dinleme etkinlikleri ile ilgili testler sonucunda, katılımcıların estetik dinleme becerilerinin düşük olduğu ve süreç ilerledikçe geliştiği bulunmuştur.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan dinleme becerilerindeki haftalık değişimin cinsiyete göre incelenmesi sonucuna göre; birinci haftada kadınların Analitik Dinleme ($p=,01$, $p<,05$) ve İyileştirme Önerileri İçin Dinleme ($p=,04$, $p<,05$) becerilerinin erkeklere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur. İlk hafta dinleme becerilerinde cinsiyet farkı varken, süreç içerisinde yapılan düzenli çalışmalarla birlikte aradaki fark kapanmıştır.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan dinleme becerilerindeki haftalık değişimin eğitim düzeyine göre incelenmesi sonucuna göre; sadece ikinci ($p=,038$, $p<,05$) ve üçüncü ($p=,028$, $p<,05$) haftada İyileştirme Önerileri İçin Dinleme Becerisine ait puan ortalamalarında eğitim düzeyi yüksek lisans olanların puanları, eğitim düzeyi doktora olanlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların eğitim düzeylerine ait bu sonuçlar farklı eğitim düzeylerinde öğrenim gören daha fazla katılımcının olduğu çalışmalarla yeniden sınanabilir. Mevcut çalışmanın bu sonucu ile benzer şekilde Williams'ın da (1997) çalışmasının sonuçlarında katılımcıların eğitim düzeylerine göre dinleme becerilerinin farklılaştığı gözlenmiştir. Söz konusu çalışmada, bu çalışmadan farklı şekilde daha üst öğrenim düzeyine sahip müzisyenlerin daha fazla iyileştirme önerileri için dinleme becerisine sahip oldukları bulunmuştur.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeyindeki değişimin incelenmesi sonucuna göre; ilk hafta ve son hafta sahip olunan genel dinleme becerisi düzeyleri farkı, ilk haftanın ortalaması 10,05 iken, son hafta puan ortalaması 13,75 olarak tespit edilmiştir. İlk haftadan son haftaya genel dinleme becerilerinde olumlu yönde artış gözlenmiştir.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeyindeki değişimin enstrümana haftalık çalışma sıklığına göre incelenmesi sonucuna göre; ilk hafta katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmezken süreç içerisinde çalışma sıklığına bağlı olarak enstrümana haftalık olarak her gün çalışan bireylerin genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftada üç gün çalışanlara göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeyindeki değişimin enstrümana haftalık çalışma saatine göre incelenmesi sonucunda; ilk hafta katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmezken süreç içerisinde enstrümana haftalık olarak 8-9 saat çalışan bireylerin genel dinleme becerisi düzeylerinin, enstrümana haftalık olarak 6-7 saat çalışanlara göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeylerinin mesleğe göre incelenmesi sonucuna göre; ilk hafta meslekler arasında herhangi bir farklılık tespit edilmezken son haftada mesleği akademisyen ve müzik öğretmeni olanların genel dinleme becerisi düzeylerinin, mesleği TSK personeli olan ve çalışmayanlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeylerinin cinsiyete göre incelenmesi sonucuna göre; ilk haftadaki genel dinleme becerisi düzeyinin kadınlarda daha yüksek olduğu ($U=22,000$, $p<,05$), fakat son haftada bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ($U=44,000$, $p>,05$) tespit edilmiştir.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeylerinin eğitim düzeylerine göre incelenmesi sonucuna göre; yüksek lisans ve doktora yapanların arasında eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

Çalışmanın diğer bir değişkeni olan genel dinleme becerisi düzeylerinin enstrümandaki deneyim süresine göre incelenmesi sonucuna göre; katılımcıların deneyim süreleri birbirlerine çok yakın olduğu için anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

ÖNERİLER

Yapılan 6 haftalık uygulamalı bu çalışmanın sonuçlarından yola çıkarak şu öneriler getirilebilir:

Bu çalışma sonuçlarının özelde çalışmanın katılımcıları için, genelde ise enstrüman öğrenimi gören tüm öğrenciler ve onların eğitimcileri için performans ettikleri müzikleri dinlemeleri hususunda farkındalık oluşturduğu/oluşturacağı düşünülmektedir. Nitekim çalışmanın katılımcıları, bu çalışmayla birlikte ilk defa bu kadar titizlikle enstrümanlarındaki müziği performanslarını kaydettiklerini ve bu kayıtları defaatle dinleyerek kendilerine dönük değerlendirmeleri somut bir şekilde yapabildiklerini belirtmişlerdir. Bu bakımdan eğitimcilere enstrüman öğrenimi gören öğrencilerin seslendirdikleri eserleri doğru şekilde analiz edebilmeleri, performanslarını süreç içerisinde iyileştirebilmeleri ve eserlere ilişkin estetik bakış açılarını geliştirebilmeleri için dinleme becerilerinin geliştirilmesinin önemli olduğu ve buna yönelik çalışmaların yapılması önerilebilir. Öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmelerine ilişkin enstrüman dersleri kapsamında ve sonrasında ek çalışmalar yapılabilir. Böylelikle öğrenciler performans esnasında kendilerini daha iyi bir şekilde duyabilir ve ne duyduklarını daha iyi bir şekilde ifade edebilirler.

Bu çalışmada katılımcıların ilk ve son hafta dinleme becerileri arasında önemli gelişimsel farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Altı hafta boyunca sürdürülen bu çalışma daha uzun süreçlere yayıldığında daha büyük gelişmeler gözlemlenebilir. Bu bakımdan araştırmacılara böylesi bir çalışmayı daha uzun uygulama süreçleri ile gerçekleştirmeleri önerilebilir.

Bu çalışmayla birlikte öğrencilerin enstrümanlarında düzenli pratik yaparak dinleme becerilerinin gelişim gösterdiği ortaya çıkmıştır. Bu sonuca bağlı olarak öğrencilerin enstrümanlarına düzenli çalışmaları konusunda motive edilmelerinin önemli olduğu söylenebilir. Çalışmada enstrümana çalışma süresi arttıkça öğrencilerin dinleme

becerilerinin de artış gösterdiği bulunmuştur. Sonuçlara dayalı olarak öğrencilerin dinleme becerilerinin gelişim gösterebilmesi için, sadece düzenli değil aynı zamanda daha uzun süreli çalışma yapmalarının da gerekli olduğu konusunda bilgilendirilmeleri önerilebilir.

Müzik dinleme becerilerine yönelik bir takım çalışmalar yapılmış olsa da performans esnasında dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik çalışmalar yok denecek kadar azdır. Bu tarz bir çalışmaya yurt içi literatürde karşılaşılmazken yurt dışı literatürde de yer alan bir tezde (Williams, 1997) karşılaşılmıştır. Bu problem alanındaki çalışmalara araştırmacıların daha fazla rağbet etmeleri ile literatüre daha fazla katkı sağlanabilir. Araştırmacılar görüşme ve gözleme dayalı olarak yürütülen mevcut çalışmayı, müzisyenlerin enstrümantal müziği dinleme becerilerini geliştirici uygulamaların test edildiği deneysel çalışmalar yaparak farklı bir boyuta taşıyabilir. Dinleme becerilerinin farklı boyutlarda ele alınarak yapılacak olan çalışmaların çoğalmasıyla bu alanda ortaya çıkacak sonuçlar karşılaştırılarak tartışılabilir.

Williams'ın (1997) çalışmasında katılımcı sayısının kısıtlı olduğu (6 katılımcı) gözlenmiştir. Mevcut çalışmaya da 20 katılımcı gönüllü olmuş, sürece dayalı yürütülen bir çalışma olduğu için başlangıçta daha fazla olan katılımcı sayısında (50 katılımcı) dramatik düşüş yaşanmıştır. Bu bakımdan böylesi araştırmalara katılmaya katılımcıların istekli olmaları ve araştırmacılara araştırmalarını yürütmeleri konusunda destek olmaları, sürecin kesintiye uğramaması ve verilerin sağlıklı bir şekilde toplanabilmesi açısından önemlidir. Bu tip çalışmaların katılımcılarına müzisyenliklerini ve öğrenme repertuvarlarını geliştirmeleri hususunda katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Müzik eğitimi araştırma literatürünün nitelikçe geliştirilebilmesi için, katılımcılara yürütülen araştırmaları desteklemeleri önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Armstrong, S. L., Davis, H. S. ve Paulson, E. J. (2011). The subjectivity problem: Improving triangulation approaches in metaphor analysis studies. *International Journal of Qualitative Methods*, 10(2), 151–163.
- Atak-Yayla, A. (2022) *Enstrumantal müzik performansının değerlendirilmesi*. Flüt ve flüt pedagojisi 1/3. Eğitim Yayınevi.
- Aydiner-Uygun, M. (2021). Müzisyenlerin enstrümanlarında performans ettikleri müziği dinleme becerilerinin değerlendirilmesi formunun geliştirilmesi. İçinde *Müzik Eğitimi Araştırmaları Dersi Yayımlanmamış Ders Notları* içinde. Niğde
- Bundra, J. I. (1993). *A study of music listening processes through the verbal reports of a school-aged children*. Northwestern University, Evanston, IL.
- Bundy, O. R., Jr. (1987). *Junior high wind instrumentalists perception of their performance as measured by detection of pitch and rhythm errors under live and recorded conditions*. The Pennsylvania State University, The Graduate School College of Arts and Architecture School of Music
- Cangal, N. (2004). *Müzik formları*. Arkadaş Yayınevi.
- Cho, S., Baek, Y. ve Choe, E. J. A. (2019). Strategic approach to music listening with a mobile app for high school students. *International Journal of Music Education*, 37(1), 132-141.
- Corbin, J. M. ve Strauss, A. C. (2007). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Sage Publication.
- Davis, L. M. (1981) The effects of structured singing activities and selfevaluation practice on elementary band students' instrumental music performance, melodic tonal imagery, self-evaluation, and attitude [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Ohio State University.
- Duke, R. A. (1989). Musicians' perception of beat in monotonic stimuli. *Journal of Research in Music Education*, 37(1), 61-71.
- Fluke, J. H. (1963). The construction, validation and standardization of a test in music perception for high school performance groups [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Colorado State College.

- Gabrielsson, A. (1985). Interplay between analysis and synthesis in studies of music performance and music experience. *Music Perception: An Interdisciplinary Journal*, 3(1), 59-86.
- Geringer, J. M. ve Madsen, C. K. (1984). Pitch and tempo discrimination in recorded orchestral music among musicians and nonmusicians. *Journal of Research in Music Education*, 32(3), 195-204.
- Haack, P. (1992). The acquisition of music listening skills. R. Colwell (Ed.), *Handbook of research on music teaching and learning* (ss. 451--465). New York: Schirmer Books.
- Hallam, S. (2015). *The power of music: A research synthesis of the impact of actively making music on the intellectual, social and personal development of children and young people*. University College London.
- Hancock, R. D. ve Algozzine, B. (2006). *Doing case study research*. Teachers College Press.
- Hedden, S. K. (1973). Listeners' responses to music in relation to autochthonous and experiential factors. *Journal of Research in Music Education*, 21(3), 224-238.
- Hedden, S. K. (1981). Music listening responses of groups differing in listening achievement. *Psychomusicology: A Journal of Research in Music Cognition*, 1(2), 52-58.
- Hruschka, D. J., Schwartz, D., St. John, D. C., Picone-Decaro, E., Jenkins, R. A. ve Carey, J. W. (2004). Reliability in coding open-ended data: Lessons learned from HIV behavioral research. *Field Methods*, 16(3), 307-331.
- Juslin, P. N. (2013). From everyday emotions to aesthetic emotions: Towards a unified theory of musical emotions. *Physics of Life Reviews*, 10(3), 235-266.
- Juslin, P. N. ve Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). *Music and emotion: Theory and research*. Oxford: Oxford University Press.
- Karagöz, Y. (2019). SPSS, AMOS, META. *Uygulamalı istatistiksel analizler*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kalaycı, Ş. (2006). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım.

- Kartal, M. (2006). *Bilimsel araştırmalarda hipotez testleri*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kalender, N. (2001). Müzik dinlemenin eğitsel temelleri, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(14), 151-157.
- Lehmann, A. C., Sloboda, J. A., ve Woody, R. H. (2007). *Psychology for musicians: understanding and acquiring the skills*. Oxford University Press
- Lichtman, M. (2010). *Qualitative research in education: A user's guide*. Sage Publications.
- Mamlök, D. (2016). *Active listening, music education and society*. *Oxford research encyclopedia, education*. Oxford University Press.
- Martinez, C. L. (2015). Active listening as the core method in teaching the elements of music. *Alipato: A Journal Basic Education*, 6, 9-30.
- McPherson, G. E. ve Thompson, W. M. (1998). Assessing music performance: Issues and influences. *Research Studies in Music Education*, 10, 12-24.
- Miller, H.M. (1968). *Introduction to music: a guide to good listening*. Barnes & Noble.
- Ören, B. (2019). Estetik dinlemenin 4. sınıf öğrencilerinin dinleme becerilerine etkisi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özbay, M. (2012). *Anlama teknikleri II dinleme eğitimi*. Öncü Kitap.
- Özdemir, C. (2019). Analitik müzik dinleme etkinliklerinin müzikal bilgi algı ve performans başarısına etkisi [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özdemir, Ş. C. ve Can, A. A. (2019). Müzikte dinleme, dinleme türleri ve müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik dinleme yaklaşımları. *Elementary Education Online*, 18(1), 367-388.
- Özkeleş, S. ve Nayır, A, E. (2018). Müzik biçimleri dersi kapsamında dinlemeye yönelik bilgi ve becerilerin geliştirilmesinde izlenecek yöntemler. *SETSCI Conference Indexing System*, 3, 920-925.
- Scherber, R. V. (2014). *Pedagogical practices related to the ability to discern and correct intonation errors: An evaluation of current practices, expectations, and a model for instruction*. 01.05.2024 tarihinde erişildi, http://purl.flvc.org/fsu/fd/FSU_migr_etd-9087

- Tüzel, S. (2014). Dinleme eğitimi. M. Yılmaz (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi* (17-40). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Torun, U. (2021). Müzikte estetiğin eğitimde önemi ve müzik estetiği gelişimine dönemsel bakış. *Etnomüzikoloji Dergisi*, 4(2), 329-345.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Williams, D. A. (1997). Listening while performing: Music listening processes as revealed through verbal reports of wind instrumentalists during rehearsal [Unpublished Dissertation]. Northwestern University.

EKLER

EK 1: Etik Kurul İzin Belgesi

ETİK KURUL İZİN BELGESİ

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ ETİK KURUL KARARLARI

Toplantı Tarihi :26/01/2022
Toplantı Sayısı :01

KARAR-2022/01-17: Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi **Bahar ÖNGANER LALE'nin, Prof.Dr. Mehtap AYDINER UYGUN** danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tezi kapsamında araştırma yapma talebi etik açıdan incelenmiş olup etik açıdan **uygunluğuna**, oy birliği ile karar verilmiştir.

EK 2: Uygulama İzinleri

Evrak Tarih ve Sayısı: 28/02/2022-176186

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-69972237-302.08.01-176186
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

28/02/2022

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 02/02/2022 tarihli ve E-98862767-399-165970 sayılı yazımız.
b) Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 15/02/2022 tarihli ve E-17311665-044291156 sayılı yazısı.
c) Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 24/02/2022 tarihli ve E-94390400-100-48261 sayılı yazısı.

Enstitümüz Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı 203541016 numaralı yüksek lisans öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında araştırma yapma isteğinin uygun görüldüğüne dair ilgi b) ve c)' de kayıtlı yazılar ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Hasan USLU
Rektör

Ek:
1- İlgi b) Yazı
2- İlgi c) Yazı

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı**

Sayı : E-17311665-044-291156
Konu : Anketler (Bahar ÖNGANER
LALE)

15.02.2022

**NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)**

İlgi : a) 03.02.2022 tarihli ve 166447 sayılı yazı.
b) 14.02.2022 tarihli ve 80287700-044- 289941 sayılı yazı.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE'nin, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde araştırma yapmasına izin verilmesine ilişkin ilgi (a) yazınıza cevaben adı geçen Enstitü Müdürlüğü'nün ilgi (b) yazısı ve ekleri ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Bekir BULUÇ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:İlgi (b) yazı ve ekleri (3 sayfa)

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-80287700-044-289941
Konu : Anketler (Bahar ÖNGANER
LALE)

14.02.2022

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 04.02.2022 tarihli ve 17311665-044- 282229 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazınıza istinaden, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi **Bahar ÖNGANER LALE'nin**, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Etikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında Enstitünüz bünyesinde araştırma yapmasına izin verilmesine dair ilgi yazı Ana Bilim Dalı Başkanlığına iletilmiş olup, alınan cevabî yazı ekte gönderilmiştir. Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ
Enstitü Müdürü

Ek:Cevabî yazı

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : E-25662738-044-286739
Konu : Anketler

09.02.2022

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 07.02.2022 tarihli ve 80287700-399- 283064 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazı gereğince; Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE'nin, bilimsel tez çalışması kapsamında araştırma yapma talebi Ana Bilim Dalımızca uygun görülmüştür. Bilim Dalı Başkanlığı görüşü ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Türker EROĞLU
Anabilim Dalı Başkanı

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Başkanlığı**

Sayı : E-25662738-399-286096
Konu : Anket Uygulama Talebi Hk.

09.02.2022

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.02.2022 tarihli ve 80287700-399- 283064 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazı gereğince; Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE'nin, bilimsel tez çalışması kapsamında araştırma yapma talebi Bilim Dalımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz edeim.

Prof. Dr. Aytekin ALBUZ
Bilim Dalı Başkanı

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı: E-20585590-302.15.02-5303
Konu: Bahar ÖNGANER LALE

22.02.2022

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.02.2022 tarihli ve 94390400-100-45791 sayılı yazınız.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE'nin tez çalışması ile ilgili Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanlığının yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Kazım YOLDAŞ
Müdür

Ek:
Ana Bilim Dalı yazısı

**EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA**

17.02.2022

Konu: Bahar ÖNGANER LALE'nin Araştırma İzni

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Rektörlüğünden alınan 03.02.2022 tarih ve 166447 sayılı yazıda; Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı 203541016 numaralı yüksek lisans öğrencilerinden Bahar ÖNGANER LALE'nin, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında Anabilim Dalımız Müzik Eğitimi Bilim Dalında araştırma yapması anabilim dalımızca uygundur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-6/493393-/99-205952

01.03.2022

Konu : Bahar ÖNGANER LALİ

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 14.02.2022 tarihli ve T-15563195-300-196597 sayılı yazınız.
b) Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığının, 28.02.2022 tarihli ve E-22641983-799[799]-205201 sayılı yazısı.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALİ'nin "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Tecrübelerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında Enstitümüzde araştırma yapmak istediği ilgi (a) yazınız ile bildirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığından alınan ilgi (b) yazı örneği yazınız ilişiginde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Tuba GÜLTEKİN
Enstitü Müdürü

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : F-22641983-799[799]-205201

28.02.2022

Konu : Bahar ONGANER LALE

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü (Öğrenci İşleri Birimi - Eğitim Bilimleri Enstitüsü)'nün 15.02.2022 tarihli ve E-67493393-300-197447 sayılı yazısı.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE'nin "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Etikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında araştırma yapmak isteği uygundur. Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tuba GÜLTEKİN
Anabilim Dalı Başkanı

Ku bu belge, güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8B3FA470-2610-4EC7-A070-FF5-F427FBB1 Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/donuz-eyul-universitesi-shys>
Adres: Uğur Mumcu Cad. 135 Sokak No:3B 35380 İzmir İZMİR Bilgi İçin: Foma Servis FRIHAY
Telefon: 0(232) 440 09 11 VTIKİ
Taksit: (232) 426 60 45 Telefon No:(232) 301 22 19
Elektronik Adı: <https://egitimbilimleri.deu.edu.tr/>
KRP Adresi: dokuzeyuluniv@sis.kap.gov.tr

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-69972237-302.08.01-178134
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

03/03/2022

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 02/02/2022 tarihli ve E-98862767-399-165970 sayılı yazınız.
b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının
01/03/2022 tarihli ve E-15563195-302.08.01-2200027535 sayılı yazısı.
c) Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 02/03/2022 tarihli
ve E-15563195-302.08.01-206735 sayılı yazısı.

Enstitünüz Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı 203541016 numaralı yüksek lisans öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında araştırma yapma isteğinin uygun görüldüğüne dair ilgi b) ve c)' de kayıtlı yazılar ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Hasan USLU
Rektör

Ek:
1- İlgi b) Yazı
2- İlgi c) Yazı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres: Markaz Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon: 3882252707 Faks: 3882252701
e-Posta: oidb@ohm.edu.tr Web: www.ohm.edu.tr
Kep Adresi: nohm@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alişan KOYUNCU
Unvanı: İdari Büro Görevlisi
Tel No: 0 388 225 2708

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-79594239-302.14-2200027535
Konu : Araştırma İzni (Bahar ÖNGANER
LALE)

01.03.2022

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 28.02.2022 tarihli ve E-53422635-605.01-2200027132 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, 203541016 numaralı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE'nin, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Etkileri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans ve doktora programı öğrencilerine uygulama yapma talebi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün ilgi yazısı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Aydın HİM
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Yazı (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: TTUHPMP
Belge Takip Adresi: <https://ibys.ibu.edu.tr/ERMS/Record/Confirmation/PageIndex>
Adres: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi - Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Gökky Kampüsü 14030
Merkez / Bolu
Telefon No: (0 374) 2534684
Faks No:
e-Posta:
Kep Adresi: ibys@ibu.edu.tr
Bilgi için :
Nursay Balkan
Bilgiyevar İşletmeni
Telefon No: (0 374) 2541000 - 1179

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

1/1

Evrak Tarih ve Sayısı: 16/08/2022-237958

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-69972237-302.08.01-237958
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

16/08/2022

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 17/06/2022 tarihli ve E-98862767-302.08.01-214609 sayılı yazınız.
b) İnönü Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 11/08/2022 tarihli ve E-50235129-302.08.01-209922 sayılı yazısı.

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı 203541016 numaralı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında araştırma yapma isteğinin uygun görüldüğüne dair İnönü Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının ilgi b)' de kayıtlı yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Hasan USLU
Rektör

Ek: İlgi b) Yazı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres: Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon: 3882252707 Faks: 3882252701
e-Posta: oidb@ohu.edu.tr Web: www.ohu.edu.tr
Kep Adresi: nohu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alişan KOYUNCU
Unvanı: İdari Büro Görevlisi
Tel No: 0 388 225 2708

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-50235129-302.08.01-209922
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

11/08/2022

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğü Merkez Yerleşkesi Bor
Yolu Üzeri PK:51240 Merkez/NİĞDE

İlgi : 20/06/2022 tarihli ve 215503 sayılı yazınız,

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE' nin, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsünde araştırma yapma talebi uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Ek:İlgili yazı

Evrak Tarih ve Sayısı: 08/08/2022-209402

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-84504069-300--209402
Konu : Uygulama İzni (Bahar ÖNGANER
LALE)

08/08/2022

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 21/06/2022 tarihli ve 192342 sayılı yazısı;

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE' nin, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında, Enstitümüz, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında araştırma yapma talebi uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Evrak Tarih ve Sayısı: 19/07/2022-225282

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-69972237-302.08.01-225282
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

19/07/2022

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 01/07/2022 tarihli ve E-28677689-000-441599 sayılı yazısı.

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı 203541016 numaralı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE' nin Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında araştırma yapma isteğinin uygun görüldüğüne dair ilgi b) de kayıtlı yazı ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Ek:İlgi b) Yazı

NÖHÜ Evrak Tarih ve Sayısı: 01/07/2022-220785

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-28677689-000-441599
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

01.07.2022

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'nün 20.06.2022 tarihli ve 69972237-302.08.01.01-E.215503 sayılı yazısı
b) EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI'nın 29.06.2022 tarihli ve E-89241861-000-441074 sayılı yazısı

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı 203541016 numaralı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE' nin Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında araştırmalarını Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bilim Dalı öğrencilerine uygulama talebi Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığından alınan ilgi (b) yazıdaki değerlendirmeler dikkate alınarak Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-69972237-302.08.01-242561
Konu : Bahar ÖNGANER LALE' nin Araştırma
İzni

25/08/2022

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 17/06/2022 tarihli ve E-98862767-302.08.01-214609 sayılı yazınız.
b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müdürlüğünün 24/08/2022 tarihli ve E-67343396-302.01.08-2100125598 sayılı yazısı.

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı 203541016 numaralı yüksek lisans programı öğrencisi Bahar ÖNGANER LALE, Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Ettikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında araştırma yapma isteğinin uygun görüldüğüne dair Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün ilgi b)' de kayıtlı yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Ek:İlgi Yazı

NÖHÜ Tarih ve Sayısı: 24/08/2022-242061

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-67343396-302.01.08-2100125598
Konu : Bahar ÖNGANAR LALE'nin Araştırma İzni

23.08.2022

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi: 20.06.2022 Tarihli ve E-69972237-302.08.01-215503 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı öğrenciniz Bahar ÖNGANAR LALE'nin Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN danışmanlığında "Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Öğrencilerin Enstrümanlarında Performans Etikleri Müziği Dinleme Becerilerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamında Enstitümüz Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri ile araştırma yapması uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Volkan Recai ÇETİN
Enstitü Müdürü

EK 3: Katılımcıların Uygulama Sırasında Çaldığı Eserler

K-1 (Kadın, Yüksek Lisans, Şan):

Hicran Derdi ‘Arşın Mal Alan Operetinden’ IV Perde No:20, Üzeyir Hacıbeyov (1875-1948)

K-2 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano):

Raindrop Prelude, Frederic Chopin (1810-1849)

K-3 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano):

Well- Tempered- Clavier I Preludium, Johann Sebastian Bach (1685-1750)

K-4 (Kadın, Doktora, Şan):

Sen Corre L’Agnelletta (Kuzucuk Koşarken), Domenleo Sarri (1687-1741)

K-5 (Erkek, Doktora, Piyano):

Kleine Präludium- Little Preludes, Johann Sebastian Bach (1685-1750)

K-6 (Erkek, Doktora, Piyano):

Etude Op.25 No.12 Peters Edisyon, Frederic Chopin (1810-1849)

K-7 (Erkek, Doktora, Eufonium):

f min. Georg Philipp Telemann (1681-1767)

K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello):

Elegie, Gabriel Faure (1845-1924)

K-9 (Erkek, Yüksek Lisans, Şan):

Pieta Signore, Alessandro Stradella (1645-1682)

K-10 (Kadın, Yüksek Lisans, Keman):

Allegretto, Pracht

K-11 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano):

Sinfonia No.2 in C Minör (3-part Invention), Johann Sebastian Bach (1685-1750)

K-12 (Erkek, Yüksek Lisans, Piyano):

Rondo Alla Turca Mov.3 from Sonata No.11, K. 331, Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

K-13 (Erkek-Yüksek Lisans, Gitar):

Romance Anonimo, Arrangement for Guitar by Eythor Thorlaksson

K-14 (Kadın, Yüksek Lisans, Viyola):

Gigue, F.M. Veracini

K-15 (Erkek, Yüksek Lisans, Ud):

Muhayyer Saz Semai, Cemil Bey (Tanbüri)- (1871-1916)

K-16 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano):

15 Sonate Composee en 1788, Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

K-17 (Erkek, Doktora, Piyano):

Re minör Invention, Johann Sebastian Bach (1685-1750)

K-18 (Erkek, Doktora, Viyola):

Six Nocturnes, Op.186, Johann Wenzel Kalliwoda (1801-1866)

K-19 (Kadın, Yüksek Lisans, Flüt):

La Flute De Pan, Op. 15, Jules Mouquet (1867-1946)

K-20 (Erkek, Yüksek Lisans, Kaval):

Muhayyer Kürdi Saz Semaisi, Eski Sokak, Serhan Yasdıman

EK 4: Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU¹

Tarih: .../.../2022

Saat:

Yönerge

Sayın Müzik Eğitmcisi;

Bu görüşme, enstrümanınızdaki müziği performans ederken dinleme sürecini ne şekilde yapılandırıldığını ve dinleme etkinliğinizin süreç içerisinde nasıl farklılıklar gösterdiğini anlamak amacıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilecektir. Görüşmeler, 6 hafta sürdürülmesi planlanan uygulama süresince çalıştığınız müziğe ilişkin performansınızı ve duyduklarınızı ifade ettiğiniz kayıtların sonunda haftalık olarak gerçekleştirilecektir. Çalışmadan elde edilen veriler bilimsel amaçlar dışında başka bir amaçla kullanılmayacak ve çalışmada kimlik bilgileriniz açıklanmayacaktır. Görüşme kapsamında öncelikle bazı kişisel ve mesleki bilgilerinizle ilgili sorular sorulacak, sonraki aşamada da çalışma kapsamında ele alınan dinleme yollarının kullanımına dönük uygulamalarınız hakkındaki düşüncelerinizi ifade etmeniz istenecektir. Çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliğini artırmak ve veri kaybını önlemek için, görüşme sırasında kayıt alınacaktır. Görüşme kaydının alınmasına izin verirsiniz mi?

Herhangi bir sorunuz yoksa size çalışmam kapsamında hazırladığım sorularımı yöneltmek istiyorum.

Çalışmama verdiğiniz destek ve sabrınız için içtenlikle teşekkür eder, saygılar sunarım.

Bahar ÖNGANER LALE

I. BÖLÜM:

Not: I. Bölüm uygulamanın ilk haftasında kullanılacak ve bundan sonraki haftalarda kullanılan Görüşme formlarında bu bölüm çıkartılacaktır.

Kişisel Bilgiler ile Müziksel Yaşantı ve Deneyimlere İlişkin Bilgiler:

1. Cinsiyet:
Kadın () Erkek ()
2. Üniversite Adı:
Abant İzzet Baysal () Dokuz Eylül () Gazi () Uludağ ()
3. Öğrenim görmekte olduğunuz lisansüstü program:
Yüksek lisans () Doktora ()
4. Göreviniz nedir?
Müzik Öğretmeni () Akademisyen () Çalışmıyor ()
5. Meslekteki kıdeminiz nedir? Yıl olarak belirtiniz.
...
6. Enstrümanınız ve bu enstrümandaki deneyim süreniz:
...
7. Bu enstrüman dışında farklı enstrümanlar çalışıyorsanız bu enstrümanları ve deneyim sürelerinizi belirtiniz.
...

¹ Bu görüşme formu Prof. Dr. Mehtap Aydın Uygun tarafından hazırlanmıştır. İzinsiz kullanılamaz.

8. Enstrümanınıza hangi aralıklarla çalışırsınız?

Haftada bir gün () Dört günde bir () Üç günde bir () İki günde bir () Hergün ()

9. Enstrümanınıza **haftalık** çalışma süreniz (Saat):

1-2 () 2-3 () 3-4 () 4-5 () 6-7 () 7-8 () 8-9 ()

II. BÖLÜM:

Sayın Katılımcı;

Uygulamanın bu haftasında:

1. Enstrümanınızdaki müzikte hangi bölümleri çalışmayı hedeflediniz?

Belirtiniz...

2. Çalışma zamanınızı nasıl bölümlediniz?

Tekniğe çalışma süreniz:

Müzikal ifade üzerinde çalışma süreniz:

Diğer...

3. Eseri nasıl bir plan ile çalıştınız? (Örneğin; Bir ölçü ya da daha kısa bölümlerle çalışma, iki ölçü çalışma, dört ölçü çalışma, dört ölçüden daha uzun bölümlerle çalışma, tamamını çalışma gibi)

Belirtiniz...

4. Eseri nasıl bir tempo ile performans ettiniz?

Belirtiniz...

(Bu sorulardan elde edilen verilere ait bulgular, bu tez kapsamında sunulmamıştır).

III. BÖLÜM:

Sayın Katılımcı;

Bu bölümde yer alan ifadeler enstrümanınızdaki müziği performans dinleme sırasında neleri duyduklarınızla ilgili olabilecek olası ifadelerdir. Eseri performans ettiğiniz sırada bunların hangileri sizin duyduklarınızla ve düşüncelerinizle ilgili ise belirtiniz. Kayıtlarınızda müziği performans ettiğiniz sırada müziği olabildiğince çok durdurarak bu ifadeleri destekleyici açıklamalarda bulununuz. Kayıtlarınızın ardından gerçekleştireceğimiz görüşmelerde belirttiğiniz hususlar üzerinde yeniden görüşülecektir.

Uygulamanın bu haftasında:

1. Enstrümanımdaki müziği performans ederken çoğu zaman farklı düşüncelere dalarak müziği dinlemekten uzaklaştığımı fark ettim.
2. Enstrümanımdaki müziği performans ederken sadece ne işittiğimle ilgilendim.
3. Enstrümanımdaki müziği performans ederken bedenimin işittiğim müziğe gerilim ya da gevşeme gibi bazı fiziksel tepkiler verdiğini hissettim.
4. Enstrümanımdaki müziği performans ederken yüzümdeki mimiklerin farklılaşarak müziğe tepki verdiğini fark ettim.
5. Enstrümanımdaki müziği performans ederken müzikle birlikte nefes aldım.
6. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiğim müziğin tamamı/ya da belirli bölümlerinin beni duygusallaştırdığını fark ettim.
7. Enstrümanımdaki müziği performans ederken duyduklarım ruh halime göre değişkenlik gösterdi ve çoğu zaman ruh halim müziğin anlatımından öteye geçti.
8. Enstrümanımdaki müziği performans ederken çoğu zaman dikkatimin müzikten uzaklaşarak müziği dinlemediğimi fark ettim.
9. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiğim müziğin hayalimde imgeler oluşturduğunu fark ettim.
10. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiğim müziğin yaşadığım olaylarla ya da yaşantımla bağlantı oluşturduğunu hissettim.

11. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiğim müzik zihnimde bir hikâye oluşturdu.
12. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiğim müziğin bestecisiyle aramda düşünsel bir bağ oluşturduğunu hissettim.
13. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için ezginin/temanın solfejini yaptım.
14. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için müziği bildiğim başka bir enstrümanda da performans ettim.
15. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için müziğin tamamını, farklı bölümlerini ya da kesitlerini farklı enstrümanların/farklı ses gruplarının performans ettiğini düşündüm. (Örneğin; bir piyano eserini orkestra ya da koro eseri gibi yeniden tasarlayarak farklı çalgılara ya da seslere bölümleme)
16. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için profesyonel sanatçılardan farklı performans örnekleri dinledim.
17. Enstrümanımdaki müziği anlamlandırabilmek için enstrümanım dışında zihnimde de duymayı hedefledim.
18. Enstrümanımdaki müziği enstrümanımda performans etmediğim zamanlarda da kendiliğinden zihnimde sürekli çalıp durduğunu fark ettim.
19. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için bestecinin farklı eserlerini dinleyerek onu anlamaya çalıştım.
20. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimi anlamlandırabilmek için bestecinin müziği bestelediği müziksel dönemi, kaç yaşında olduğu, bestecinin fizyolojik/psikolojik özellikleri, içinde bulunduğu toplumdaki koşullar, yaşanan olaylar... vb. araştırmalar yaptım.
21. Enstrümanımdaki müziği performans ederken işittiklerimden sonra müziğin nasıl devam edebileceğini tahmin ettim ve genellikle müzik tahmin ettiğim şekilde devam etti.
22. Enstrümanımdaki müziği performans ederken müzik tıpkı bir dil gibi benimle iletişim kurdu ve ben onu daha iyi anlayabilmek için tekrar tekrar çaldım.
23. Enstrümanımdaki müziği performans ederken özellikle müziğin hoşuma giden bölümlerini tekrarladım.
24. Enstrümanımdaki müziği performans ederken ses ve sesler arasındaki ilişkileri duymayı hedefledim.
25. Enstrümanımdaki müziği performans ederken ezgi ve ritim arasındaki uyumu duymayı hedefledim.
26. Enstrümanımdaki müziği performans ederken *entonasyondaki doğruluğu* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.
27. Enstrümanımdaki müziği performans ederken *ritim kalıplarındaki netliği/keskinliği* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.
28. Enstrümanımdaki müziği performans ederken *artikilasyonlardaki (legato, staccato, portato... vb.) doğruluğu* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.
29. Enstrümanımdaki müziği performans ederken *cümlelemedeki doğruluğu* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.
30. Enstrümanımdaki müziği performans ederken *dinamiklerdeki (nüans, nüans değişimleri... vb.) doğruluğu* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.
31. Enstrümanımdaki müziği performans ederken *tempo birliğini* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.
32. Enstrümanımdaki müziği performans ederken enstrümanımdaki *tekniksel unsurları (dizi, arpej, akor... vb.)* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.

33. Enstrümanımdaki müziği performans ederken enstrümanımdaki *müzikal ifade unsurlarını* ne derece sağlayabildiğimi duymayı hedefledim.

EK 5: Katılımcıların Yürütülen Araştırmaya Ait Görüşleri

K-1 (Kadın, Yüksek Lisans, Şan):

Bu çalışma sırasında duygularımı, düşüncelerimi tespitlerimi sesli olarak ifade etmenin eseri daha iyi analiz etmemi ve anlayarak performans etmemi sağladığını düşünüyorum. Çalışmalarımı daha farkında olarak yapmamı sağladı. Daha önce performans sırasında kendimi bilinçli bir şekilde dinlemediğimi fark ettim ve bundan sonra da eserlerimi çalışırken bütün bunlara daha çok dikkat ederek çalışacağım.

K-2 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyoano):

Bu çalışma benim içinde değişik bir deneyim oldu açıkçası. Ne çaldığıma, ne duyduğuma, bedenimdeki hislere daha çok odaklanabildim. O ifadeleri önceden görüp, onlara yönelik olarak bakabilmemi sağladı. Yani mesela her parçayı çalışırken her şeye o kadar dikkat etmeyebiliyorum. Ama uygulama aracındaki örnek ifadelere bakıp “aa acaba bir ton geçişi olmuş mu? Acaba başka kayıtlardaki kişiler nasıl çalmış? Acaba müzikal ifadem, dinamiklerim iyi mi?” o tarz bir gözle de dinleyebilmemi sağladı. Gelecek çalışmalarında da bunlara birazcık daha dikkat ederek çalışacağım. Teşekkür ederim.

K-3 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyoano):

Yaptığımız bu çalışmayla ilgili duygu ve düşüncelerim şu şekilde:

Daha önceden bu kadar detaylara inip bölümlere ayırmadan eserleri çalıştığımı ve bu noktada eserin içerisinde dikkat etmem gereken noktaları daha çok atladığımı fark ettim. Bu şekilde çalışma yaparak yani belli bölümlere ayırarak kafamın içerisindeki o çalışma disiplinimi sağlamış olmamdan kaynaklı eser üzerindeki o dikkat edilmesi gereken noktaları artık daha da az atladığımı fark ettim. Hatta çoğu yerde atlamadığımı fark ettim ve daha küçük bölümlere ayırarak çalışmış olmak yine bende çalışmaya motive olma anlamında daha çok teşvik edici oldu. Hani böyle saatlerce oturacağım işte deşifre yapacağım diye düşünmeme gerek kalmadan buna saatler ayırmadan daha kısa sürede daha verimli bir çalışma gerçekleştirdiğimi fark ettim. Aynı zamanda metronomla ve bonayla çalışacağım diye kendi kafamda bunu planlıyor olmam benim esere karşı olan konsantrasyonumu da arttırmış oldu ve az önce söylediğim gibi kısa sürede daha verimli bir çalışmayla daha yoğun eserlerin analizini kendi içimde kolaylaştırdığımı fark ettim. Bu nedenle bu çalışmanın benim için oldukça faydalı bir çalışma olduğunu söyleyebilirim.

K-4 (Kadın, Doktora, Şan):

Öncelikle çalışmanızda bulunduğum için akademik bir çalışmaya katkı sağladığım için mutluyum. Çalışmanız sayesinde kendimi de sorgulama fırsatı buldum. Çünkü bugüne kadar yapmış olduğum bireysel çalışmalarda ve öğrenci yetiştirme aşamalarında ne gibi eksikliklerim olduğunu sizin çalışmanız sayesinde fark ettim. Vermiş olduğunuz yönergelerin çoğuna aslında dikkat etmediğimi gördüm. Bundan sonraki çalışmalarda da bu yönergeleri esas alacağımı düşünüyorum. Az da olsa çalışmanıza katkı sağlayabilmişsem ne mutlu bana.

Çalışmanızın biraz zorluk derecesi hakkında yorum yapmak istiyorum. Kendim de doktora tez dönemi öğrencisi olarak verilerin toplanması konusunda çok sıkıntı yaşamaktayım. Kimi zaman çok kısa bir anketi doldurtmak bile çok zor olabiliyor. Bu durumda performansa dayalı ve 6 hafta sürecek olan çalışmanızda veri toplama konusunda sıkıntı yaşayabileceğiniz görüşündeyim. Bu durum tabi ki araştırmacı öğrenci tarafından işlerin zorlaşmasına ve uzamasına sebebiyet verebilir. Ama çalışmanız doğru bir şekilde yapıldığı zaman amacına uygun bir sonuç elde edilebilecek güzel bir çalışma. Bu yönden de takdir etmekteyim ve çalışmalarınızda başarılar dileyip kolay gelsin diliyorum.

K-5 (Erkek, Doktora, Piyano):

Bu çalışmada seçmiş olduğum eser ya da kendi bireysel çalışmalarımı yaparken seçmiş olduğum eserlerde aslında burada ki belirtmiş olduğunuz 45 madde içinde bu hafta 6 haftalık süreçte size belirtmiş olduğum kriterlere dikkat ederek zaten çalışıyordum. Önce bonasını ya da deşifresini, önce analizini yapıyordum, artikülasyonlara, ritmik yapılara buradaki belirtilen kriterlerin hepsine zaten dikkat ederek çalışmalarımı gerçekleştiriyordum. Bu süreç boyunca kendim farkına varmadığım bir çalışma kriteri açıkçası yok yani bu açıdan bana ne kattı diye eğer soracak olursanız zaten buradaki sizin 45 maddeden oluşan bu içeriklerin çoğunu zaten ben dikkat ederek çalışmalarımı gerçekleştiriyordum bunu ifade etmek isterim. Bana katan yeni bir bakış açısı olmadı açıkçası, kendi kayıtlarımı da zaten yapıp daha sonra dışarıdan farklı bir gözle olsun artikülasyonlar olsun, ritmik yapılar tempolar benim çalışma stratejimi geliştiren bu kriterlerin hangilerini sağladığını zaten bu 6 haftalık süreçte de belirtmiştim.

K-6 (Erkek, Doktora, Piyano):

6 haftalık bu çalışmanın tabi ki kattığı şeyler fazlasıyla oldu, ki yine sizlere ben o edisyonların listesini de yazacağım hani edition Peters, Urteks edition ve Shot olarak genel

geçer 3 tane edisyon var ama tabi ki bir sürü Domanin var, Republic farklı farklı şeyler var ama benim kullandığım zaten Peters edisyonuydu o notamı da sizlerle paylaşacağım. Bu çalışma yani normalde önceden beri süregelen çalışma biçimi aslında bu biçimdeydi. Her hafta bir önceki haftayla ilişkili bir şekildeydi. Tabi ki buradaki her bir maddeyi düşünüyorum desem gerçeği yansıtmaz ama aralarında hep örtüştüğü şeyler de vardı. Müzikle birlikte nefes almam ya da işte yüzümdeki o mimikleri ya da işte tepki verip vermediğimi de aslında hocam söylerdi. Çok önceden vücudum müziğe nasıl bir tepki veriyor? Ezgi ve ritim arasındaki uyumu duymak hedefleniyor mu? Gibi bu türlü çalışmaları zaten çok önceden itibaren hani performansla alakalı alanım gereği olduğu için bunlara dikkat etmeye çalışıyordum. 45 tane maddemiz var hepsi de farklı şeyleri nitelendiriyor. Güzel farkındalıklarım olduğunu söyleyebilirim. Müzikal anlatım ve müzikal dokuyu daha iyi yansıtabilmem açısından bana katkı sağladı bunu söyleyebilirim çok rahatlıkla...

K-7 (Erkek, Doktora, Eufonium):

Öncelikle uzun bir süredir kendi enstrümanımı çalmadığım için bu süre zarfında enstrümanımla tekrar bir araya gelerek çalışma yapmak biraz zorladıysa da çok keyifli bir süreçti. Uzun süredir bu şekilde planlı ve sistematik bir çalışma yapmadığımı fark etmeme sebep oldu. Bir esere çalışırken hangi aşamalara dikkat edip, nasıl çalışmam gerektiğini hatırlamama vesile oldu. Çalışmalar esnasında kayıt alarak çalışma yapmam ve sonrasında kendimi dinleyerek öz değerlendirme yapmama, hatalarımı ve eksikliklerimi fark etmeme vesile oldu. Bundan önceki çalışmalarımı kayıt altına pek almazdım ama bunun ne derece önemli olduğunu bir kere daha deneyimlemiş oldum. Bu çalışmayla birlikte ve bundan sonraki yapacağım çalışmalarda da bu konuya daha hassas şekilde yaklaşacağım kesinlikle. Olabildiğince kayıt almaya çalışacağım.

Bu 6 haftalık serüvenin sonuna geldiğimde bu güzel çalışmayı hazırlayan Bahar hocama ve değerli danışmanına tebriklerimi iletiyorum ve akademik hayatında başarılar diliyorum kendisine... Teşekkür ederim.

K-8 (Kadın, Yüksek Lisans, Çello):

Bu çalışmayla ilgili duygu ve düşüncelerimi dile getirmem gerekiyor.

Şöyle ki aslında bu çalışmaya ilk başladığımız zamanda verilen bu 45 maddeyle beraber bunları nasıl yapacağımı çok fazla anlayamamıştım. Çünkü hiç daha önce çalışırken veya çalarken neye dikkat ediyorum, ne yapıyorum deyip kendimi dinleyerek

çalma fırsatım olmamıştı, daha doğrusu buna dikkat etmemiştim. Kendimi bir yandan kontrol etmek bunu çalarken ne yapıyorum, şuanda bedenim ne durumda, neye dikkat ediyorum gibi bir öz değerlendirme aslında yapmamıştım. Kendimi bu kadar dinlememişim bunu fark ettim. Bu çalışmayla birlikte çalarken ne yaptığımı daha iyi bir dinler hale gelmeye başladım sanırım. Yani 6 haftalık sürecin sonunda çaldığım şeylerde seslerime, yaptığım hareketlere ya da kendi içimdeki dinlediğim ya da söylediğim tekrar ettiğim melodiyle, çaldığım birbirine benziyor mu bir öz değerlendirmeye girdiğimi fark ettim. Aslında bu bir noktada kendimi dinleme anlamında bana güzel bir şey kattı bence. İyi bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Bu çalışmanın yorumlayıcının ne hissettiğiyle ilgili kendini dinleyebiliyor olması ya da buna fırsat veriyor olması açısından güzel bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Dedğim gibi bana kendimi dinleme fırsatını sundu. Hani ne yapıp ne yapmadığımı aynı zamanda öz değerlendirmenin dışında bir de öz eleştiri yapmama da sebep oldu. O yüzden ben bu çalışmanın gerçekten başarılı bir çalışma ve yararlı bir çalışma olduğunu düşünüyorum.

K-9 (Erkek, Yüksek Lisans, Şan):

Bu araştırma öncesinde normalde zaten çalışırken yaptığım sistemler aynıydı. Örneğin zaten bir eseri deşifre etmeden, esere geçmeden önce bir eseri gözden geçirirdim. Sonra eserin bonasını solfejini yapardım. Eserin bestecisi hakkında dönem hakkında bir ön bilgi çalışması yapıyordum. Eserin artikülasyon, hız, gürlük terimleri, vurgular bunlara dikkat ediyordum. Başka sanatçılardan, profesyonel sanatçılardan dinleyip bunlar arasındaki kıyasları yapıyordum.

Bu araştırma konusu ile birlikte tabi birkaç alanda biraz daha dikkat ederek, durup dinleyip eseri daha iyi performans edebileceğimi düşünüyorum. Katkı olarak bu anlattıklarımın dışında, benim önceden yaptıklarımın dışında bu formlarda verdiğiniz 45 maddelik formlarda verilen özelliklere göre tabi biraz daha detaylı eserleri inceleyip belki biraz daha performansı daha da arttırıcı özellikler oluşabilir diye düşünüyorum. Muhakkak artı sonuçları olacaktır. Bana nasıl bir yol izleyeceğim konusunda katkı sağladı.

K-10 (Kadın, Yüksek Lisans, keman):

Bu 6 haftalık çalışmayla ilgili olarak en genel söyleyebileceğim şey daha doğrusu en öncelikle söylemek istediğim şey belki de kesintisiz 6 hafta boyunca savsaklamadan, ötelemeden gerekeni yapmak konusunda hassas davranmayı özlediğimi fark etmişim. Özellikle müzik öğretmenliği yapan arkadaşlarımda da gözlemlediğim şey bu mesleğimize

başladıktan sonra çalgımızı öğrencilik dönemimizdeki kadar önemsemememiz en azından o dönem ki kadar üzerine düşmememiz gibi bir durum oluşabiliyor. 14. yılımı çalıştığım mesleğimde bunu yavaş yavaş kaybetmişim bunu fark ettim ve bu böyle bir farkındalık yarattı bende. Şimdi artık çalgımı okuldaki odamda gözümün önüne koyup en az bu kadar sistemli bir şekilde çalışmanın bana çok daha iyi geleceğini fark ettim. Bu şekilde davranmaya başlayacağım çünkü bu bana kendimi iyi hissettiriyor. Çalgıma yeterince zaman ayırdığımı düşünmek, her hafta neyi ne kadar çalışacağımı planlayıp o şekilde yola çıkmak ve sonuca vardırmak bana kendimi çok iyi hissettirdi. Kendimi dışarıdan bir kulak olarak dinleme konusunu da açıkçası yeterince önemsememişim şimdiye kadar bunun üzerinde durmam gerektiğini bana bir defa daha hatırlattı. Bu benim için oldukça keyifli bir çalışma oldu. Günlük hayatın koşturmasında temposunda bu gibi bir çalışmada yer almak yani çalgıyla böyle bir çalışmada yer almak oldukça keyifliydi. Her ne kadar yetiştirme konusunda kimi zaman zora düşsem, stres olsam ve araştırmacı arkadaşımı bazen sıkıntıya sokacak gecikmeler yaşatsam da ve bunun sıkıntısını yaşıyor olsam da vardığımız şu noktada katıldığım için çok memnun olduğum bir çalışmaydı. Dolayısı ile araştırmacı arkadaşıma da hocalarıma da teşekkür ederim. Çalgımla arama giren soğukluğu belki de en hafif tabiri ile yumuşatma konusunda bana tam zamanında müdahalede bulunan bir çalışmaydı. O açıdan kendi adıma tekrar tekrar teşekkür ederim ve bu ve benzeri çalışmalara daha fazla ağırlık vermek gerektiğini de bana gösterdi. Bilimsel çalışmalar konusunda özellikle meslektaşlar birbirine daha çok zaman ayırmalı düşüncesini bana hissettirdi. Bu konuda da katkısı oldu. Katıldığım için katılımcısı olduğum için mutlu olduğum bir çalışmaydı. Mutlu sonlandırdım teşekkür ederim.

K-11 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyoano):

Bach'ın 2 numaralı Senfonia'sını seslendiriyorum. Öncelikle bu çalışmanın bana neler kattığından bahsetmek istiyorum.

Bu çalışma bana daha bilinçli, daha teknik bir şekilde bu esere yaklaşmamı sağladı. İlk defa bir senfoniayla bu tip bir çalışmayı gerçekleştirdim. Senfonia'yı daha iyi tanımamı sağladı, daha farkında olmamı sağladı, daha doğrusu bence bu çalışmanın en büyük avantajı biz çalanlara ve biz bu çalışmayı uygulayanlara farkındalık sağlaması oldu. Ben farklı yorumlar, farklı deneyimler edindim. Uygulama aracında yer alan ifadeler ile farklı kelimeler edindim ve bu kelimeleri nasıl yorumlayacağımı düşünerek aslında Senfonia'yla olan bağımı güçlendirmiş oldum. Bence Senfonia, envansiyon gibi armonik açıdan tonal açıdan, teknik açıdan, piyano tekniği olsun, artikülasyonlar olsun (legatolar, staccatolar,

portatolar) olsun bu tip zor parçalarla öncelikle en başından bağ kurmak çok önemli ve bu parçayı normalde ben çok daha uzun bir sürede bitirebilecekken ölçekteki sorularla veya parçaya olan yaklaşımımla daha kısa bir sürede parçayı bitirmiş oldum. Parçanın A'dan Z'ye her kısmına hâkim olmuş oldum. Tabi ki arada bir şaşkınlıklarım oluyor. Tempo zaten çok hızlı bir tempoya sahip değil, hız olması gereken tempodan bir tık daha yavaş bir şekilde çalışıyor olabilirim ama bu benim parçayı geliştirmeyeceğim veya parçayı daha hızlı daha akıcı bir hale getirmeyeceğim anlamına gelmez. Bunu yapacağım, bunu her parçada veya her eserde yapacağım. Her parça ve her eser illaki bitiyor ama bu daha kısa bir sürede bitti ve gerçekten Senfonia'ların piyano repertuvarındaki yeri oldukça önemli, zor eserler, analiz etmesi zor ve bu çalışma sayesinde parçamı daha iyi analiz ettim. Dediğim gibi parçanın farkına vardım ve farkına vardığımız her şeyi düzeltmemiz veya yeniden yapılandırmamız çok daha kolay oluyor.

K-12 (Erkek, Yüksek Lisans, Piyano):

Benim için güzel bir deneyimdi. Şimdi ben bu eseri deşifre ederken kendimi ilk defa böyle dinleyerek deşifre ettim, nasıl çıkıyor sesler, nelere dikkat etmem gerekiyor, dönüş işaretlerine dikkat ettim mesela, onun dışında nüanslara, süsleme tekniklerine, ritim karmaşıklığı vardı onları nasıl yapacağımı kafamda biçtim tarttım sonra bu kayıtları bende dinledim sizler gibi. Gerçekten benim için güzel bir tecrübe oldu, kendimi daha az dinlediğimi fark ettim genel çalışmalarında, bu çalışma bana aslında açıkçası bunu gösterdi. Şimdi kendimi güzel duyunca hani daha doğrusu şöyle söyleyeyim kendimi kötü duyunca, kötü çaldığımı duyunca onları düzeltmek için “aa burayı böyle yapmayayım, burada nüansa dikkat etmiyorum ya da burada şunu şöyle yapsam daha güzel olurdu” gibi çıkarımlara varabiliyorum. Çalışma her yönden beni güzel bir şekilde etkiledi. Kendimi daha gelişmiş hissediyorum şuan neden bilmiyorum. İyiydi güzel bir çalışmaydı benim için. Teknik olarak zorlukları vardı, onları çözmek için kendim iş yerinde ya da evde defalarca hani oktav çalışmaları yaptım. Aslında deşifresini hep yani bu kayıtlara bırakmak istedim daha öncede deşifre edebilirdim bunları hafta hafta olsun daha güzel olur benim için diye, gerçekten sindire sindire yaptığımı hissediyorum. Şimdi ben bunu belki de 1-1,5 haftada deşifre ederdim ama 6 haftada deşifre ettim. Şimdi 1,5 haftada evet böyle daha hızlı bir şekilde ilerleyebilirdim deşifresini yapıp bitirip hızlandırabilirdim. Ama 6 haftada yaptığım bu kayıtlarla birlikte daha kolay gelmeye başladı gözüme, ilk baktığımda bu kadar kolay gelmiyordu bu notalar, korkutucu geliyordu ama şimdi o kadar korkutucu

gelmiyor. Bu 6 haftalık süreçte sindire sindire ilerlediğimden dolayı ve bu eser için ayrı ayrı etütler çalıştığım için benim için daha güzel oldu.

K-13 (Erkek-Yüksek Lisans, Gitar):

Bu çalışma bana bazı şeyleri fark ettirdi. Örneğin eser çalarken ya da çalışırken girdiğim çeşitli duygu durumlarının tariflerini yapabildim ve bu da bu duygu durumlarını anlamlandırmamda bana bir katkı sağladı. Burada önümde notlar olması işte çeşitli maddeler üzerine çeşitli açıklamalar olması benim kendimi ifade etmemi o an yaşadığım duyguları ifade etmemi kolaylaştırdı. Bazı bölümlerde gerildim ya da bazı bölümlerde rahattım rahatladım diyebilirim. Her kayıtta farklı bir ruh hali içinde olduğum için her kayıttaki performansım arasında da çeşitli farklılıklar oldu. Bazı günlerde isteksiz bazı günlerde de aşırı istekli çalıştığımı fark ettim. Bu tip duygusal yoğunlukta melodileri olan eserlerin beni zaman zaman duygusallaştırdığını fark ettim. Bunu biliyordum zaten ama tekrar bir farkındalık oluştu bu konuda. Her şarkının her eserin bir hikâyesi olduğunu düşünüyorum. Eğer yoksa bile icracılar ya da dinleyiciler mutlaka zihinlerinde kendilerince bir hikâye oluştururlar. Ben de hikâyeler oluşturdum zaman zaman eseri çalarken ve çalışırken. Normal zamanlarda fark etmediğim ya da dikkat etmediğim birçok ayrıntıyı da bu sayede fark etmiş oldum açıkçası. Bu açıdan benim için de öğretici ve farkındalık yaratan bir çalışma olduğunu söyleyebilirim. Bu yüzden bu çalışmaya dahil olduğum için teşekkür ediyorum.

K-14 (Kadın, Yüksek Lisans, Viyola):

Çalışma sonrasında kayıtları dinleyerek kendimde değerlendirme yapma fırsatım oldu. 45 maddelik ifadeler üzerinden ilerlediğimiz için aslında benim çalışmamın eksik hatalı yanlarını görme fırsatım oldu diyebilirim. Bu çalışma sayesinde aslında çalışma stilimi değiştirmem gerektiğini görmüş oldum diyebilirim. Bu 6 haftalık kayıtlarda bana bu şekilde yardımcı olduğunuz için teşekkür ederim. Yani kendimle de birazcık yüzleşmemi sağladı.

K-15 (Erkek, Yüksek Lisans, Ud):

6 haftalık bir çalışma sürecinin sonunda şunu söyleyebilirim doğaçlama yapmaya çalıştığım ya da yaptığımı zannettiğim eser ve analiz çalışmalarımın farkında olmasam da bir sistemi olduğu fark ettim bu çalışmayla beraber. Hangi esere veya bir eserin hangi parçasına çalışırsam çalışayım hep tekrar ettiğim bir çerçevenin olduğunu biliyorum artık çünkü 6 hafta boyunca ölçekteki bazı maddeleri diğerlerine göre daha fazla

kullandığımı fark ettim. Bu çalışmaların arasında ve çalışmadan sonra da birkaç defa eser öğrenme ve etüt etme tecrübem oldu. Bu çalışmanın dışında kendi ödevlerim oldu. Daha bilinçli olmaya çalıştım, ne yaptığımı bilerek yapmaya çalıştığımı fark ettim yani daha doğrusu farkındalığım arttı diyebilirim. Herhangi bir eserin motif, cümle ve periyot gibi temel yapı öğelerini kağıt üstünde göstermenin yanında artık deşifre aşamasında da ilk gördüğümde de ya da ilk duyduğumda da görebildiğimi, fark edebildiğimi, sezebildiğimi, hissedebildiğimi düşünüyorum yani bunun farkında oldum. Etütlere çok az zaman ayırdığımı fark ettim. Özellikle her hafta gönderdiğim bazı formlar vardı o formlarda 8-10 dakika 10-12 dakikalık zamanlar yazdım çünkü gerçekten de öyleydi ve bunlar çok az herhangi bir enstrümanda uzmanlaşmak için çok daha fazla çalışmamın gerektiğini fark ettim, artık biliyorum ve her eseri aynı hissiyatla ve şevkle de çalmadığımı ya da çalamadığımı düşünüyorum. Bazı makamlardaki eserlerde daha iyi olduğumu hatta herhangi bir eserin bazı bölümlerinde daha iyi ve daha istekli olduğumu notalara daha iyi bastığımı düşünüyorum. Bu çalışmayla fark ettiğim şeylerden biri buydu. Sazım perdesiz bir saz olduğu için detone olabiliyorum bazı makamları demek ki istemeden zoraki çalıştığım için bazı makamları ya da bazı bölümleri çalarken de seslere daha doğru, perdeleri daha net duyurabildiğimi düşünüyorum.

K-16 (Kadın, Yüksek Lisans, Piyano):

Yaptığımız bu çalışmada o seçtiğimiz maddelerden olsun, duygu ve düşüncelerim olsun, artılarım, eksilerim, yapmam gerekenler, yapmamam gerekenler bunlar üzerine bir yansıma oldu. Ses kaydında kendimi dinleyerek de yanlışlarımı öğrendim. Onun haricinde bana düzenli ve disiplinli bir ders çalışma şekli de sağladı. Hislerim konusunda şöyle söyleyeyim söylediğim o maddelerdeki hislerimin hepsi bana yansıma olarak geri döndü ve çalışmalarımı daha iyi seviyelere çıkınamı sağladı.

K-17 (Erkek, Doktora, Piyano):

Nasıl bir dinleme alışkanlığı edindiğime dair bazı spesifik bilgiler vereceğim. İlk etapta çalışırken besteciyle ilgili dönemle ilgili bazı çalışmalarından ve teknik yapılardan ve teknik boyutların neler olduğuyla ilgili çalışmalardan bahsetmiştim. Bu parçanın teknik yapısı, biçimi ve çalma tekniği ile bilgiler vermiştim ve bunları duymayı hedeflemiştik. Bölüm bölüm çalışmalarımızda yaptığımız çalışmaların ritim kalıplarına göre olan yapılarına, cümlelere göre, ondan sonra tempo birliğine ve tempo yapısına göre, teknik unsurlarına özellikle tremololarına ve ton değişimlerine göre çalmaya dikkat edeceğimizi söylemiştik.

K-18 (Erkek, Doktora, Viyola):

Bu çalışma genel anlamda dikkat yoğunluğu sağlamayla ilgili bir sıkıntımdı olduğunu fark ettirdi. Yani kendimi duymaktan ziyade bir şeylere daldığımı fark ettirdi. Daldığım olaylar şu o an ki tema, o an ki vurgulamam gereken yer, o anda yapmam gereken şeyler artık neyse ona fazla odaklandığım için veya o temayla ilgili yapılması gereken şeylere fazla odaklandığım için bir sonraki temaya geçişte bir sorun, bir takım sorunlar yaşayabiliyorum. Bu çalışma bunu nasıl halledebileceğime dair bir fikir verdi. Profesyonel bir viyolacıyla çalışmıyordum büyük ihtimal profesyonel bir viyolacıyla da çalışmayı düşünüyorum. Onunla çalışıp bu sorunu aşmayı planlıyorum. Bu çalışmanın bana kattığı şeylerden biri de dediğim gibi kendimi dinlemek oldu. Çünkü, çalarken kişinin kendisini dinlemesi önemli.

K-19 (Kadın, Yüksek Lisans, Flüt):

Çalışmamızın son haftasına geldik hocam öncelikle size teşekkür etmek istiyorum ve ayrıca tebrik de etmek istiyorum. Müzik eğitime katkı sağlayacak bu güzel çalışmayı gerçekleştirdiğiniz için ve beni de bu çalışmaya dâhil ettiğiniz için. Çalışmanın bana kattığı güzel şeyler var tabi ki çok güzel şeyler hatta. Performansı dinleme sırasında neleri duyduğumuzla ilgili verdiğiniz 45 cümlelik ifadeler sayesinde aslında çalışma anında fark etmeden gerçekleştirdiğim bu ifadelerin üzerinde ayrı ayrı durmam gerektiğini, her maddenin çalışılması ve eseri çalarken düşünülmesi gereken önemli şeyler olduğunu bana gösteren bir çalışma oldu. Çalışmaya başlarken bu 45 maddenin okunması, hatırlanması ve bu yönde eseri performans etmek, çalışma farkındalığını geliştirerek eseri tanımada ve doğru bir şekilde performans etmede bizlere yardımcı olacaktır diye düşünüyorum. Tekrar tekrar teşekkür ediyorum hocam. İnşallah çok güzel bir çalışma olur bizler için, ki olacak bence ben çalışırken ve bu çalışmada olduğum için çok mutluyum.

K-20 (Erkek, Yüksek Lisans, Kaval):

Araştırmada oluşturduğunuz maddeler eseri çalışırken duygu düşüncelerimi daha net ifade etmem açısından bana çok yol gösterici oldu ki çalışacağım eseri 6 haftaya yayıp zaman planlamam, farklı performanslar dinleyip, farklı düşüncelerle çalımımı gerçekten etkiledi. Araştırmanızda bana yer verdiğiniz için çok teşekkür ederim hocam.

